

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародної економіки

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Галузь знань

Спеціальність

«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

05 Соціальні та поведінкові науки

051 «Економіка»

Форма навчання: заочна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему

«Офшоризація глобальної бізнес-діяльності»

здобувача Волощук Катерини Романівни

Науковий керівник: к.е.н., доцент Лихолет С.І.

(підпис)

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: д.е.н., професор Столярчук Я.М.

(підпис)

Київ 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародної економіки

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	051 «Економіка»

ПОГОДЖЕНО

Керівник проєктної групи (гарант) освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка»

_____ Я.М. СТОЛЯРЧУК

(підпис)

«_____» _____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри міжнародної економіки

_____ Я.М. СТОЛЯРЧУК

(підпис)

«_____» _____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти _____ Волощук Катерині Романівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

очної (денної) форми навчання

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему: «Офшоризація глобальної бізнес-діяльності» _____

Тему затверджено наказом ректора Університету від «7» грудня 2023 р. №2233-ст
Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах:

нормативно-правових та звітно-статистичних матеріалах Міжнародного валютного фонду, Європейського банку, Всесвітньої ради золота, Світового банку, Національного банку України, а також монографічних досліджень й публікацій у періодичних виданнях вітчизняних і зарубіжних авторів.

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОФШОРИЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ
(назва розділу)	
Розділ 2	ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОФШОРИЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ
(назва розділу)	
Об'єкт дослідження:	Об'єктом кваліфікаційної бакалаврської роботи є процес процес офшоризації глобальної бізнес-діяльності..
Предмет дослідження:	Теоретичні основи та практичні аспекти ефективної офшоризації глобальної бізнес-діяльності.
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	Розробка теоретичних і практичних рекомендацій щодо оптимального використання офшорних зон у глобальній бізнес-діяльності.

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1

- дослідити поняття та сутність офшоризації у глобальному бізнесі.
- вивчити історичний розвиток та еволюцію офшорних зон.
- розробити класифікацію офшорних зон та дати їх характеристику

У розділі 2

- проаналізувати вплив офшоризації на глобальну економіку.
- розглянути правові аспекти регулювання офшорної діяльності.
- визначити стратегії використання офшорних зон у бізнес діяльності.
- оцінити ризики та виклики, пов'язані з офшоризацією.
- дослідити перспективи розвитку офшорних зон в умовах глобалізації

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)
«14» грудня 2023 р.

С.І. Лихолет

Завдання одержав здобувач

(підпис)
«14» грудня 2023 р.

К.Р. Волощук
(ініціали, прізвище)

РЕФЕРАТ

До кваліфікаційної бакалаврської роботи на тему ОФШОРИЗАЦІЯ ГЛОБАЛЬНОЇ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ

Кваліфікаційна робота обсягом 70 аркушів складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку бібліографічних посилань використаних джерел. У роботі розміщено 4 рисунки та 2 таблиці. Список бібліографічних посилань використаних джерел включає 43 найменування на 5 сторінках.

Об'єктом дослідження є процес офшоризації глобальної бізнес-діяльності.

Предметом дослідження є теоретичні положення та прикладні аспекти ефективної офшоризації глобальної бізнес-діяльності.

Метою дослідження є розробка теоретичних і практичних рекомендацій щодо оптимального використання офшорних зон у глобальній бізнес-діяльності.

Для досягнення поставленої мети були поставлені та вирішені наступні завдання:

- Дослідити поняття та сутність офшоризації у глобальному бізнесі.
- Вивчити історичний розвиток та еволюцію офшорних зон.
- Розробити класифікацію офшорних зон та дати їх характеристику.
- Проаналізувати вплив офшоризації на глобальну економіку.
- Розглянути правові аспекти регулювання офшорної діяльності.
- Визначити стратегії використання офшорних зон у бізнес діяльності.
- Оцінити ризики та виклики, пов'язані з офшоризацією.
- Дослідити перспективи розвитку офшорних зон в умовах глобалізації.

У першому розділі використовувались методи наукового пізнання: теоретичного узагальнення (для аналізу функцій, ознак та особливостей офшорних зон). діалектичний метод (для визначення особливостей та змін, що відбуваються в офшорних зонах, історико – логічний метод (для аналізу еволюції розвитку офшорних зон); метод індукції та дедукції (для аналізу чинників інституційного та макроекономічного середовища та їх впливів на офшоризацію бізнесу)

У другому розділі роботи, де досліджувалися та аналізувалися основні показники та динаміка сучасного стану та перспектив розвитку офшорних зон,

використовувалися методи статистичного, логічного й історичного, кількісно-якісного аналізу, а також методи порівняльного аналізу.

У відповідності до поставленої мети в роботі було проаналізовано сутність поняття «офшорні зони» з позиції різних науково-методичних підходів. З метою поглибленого дослідження методичних аспектів детермінант було деталізовано розглянуто історію формування офшорних юрисдикцій. Зважаючи на складність впливу офшорних зон на глобальну економіку окрему увагу в роботі було приділено їх позитивним та негативним впливам. Досліжено особливості стратегії використання офшорних зон у бізнес діяльності. Розглянуто перспективи розвитку офшорних зон в умовах глобалізації.

Відгук
на кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача факультету Міжнародної економіки і менеджменту
освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка»
Волощук Катерини Романівни
на тему
«Офшоризація глобальної бізнес-діяльності»

1. Актуальність теми. Головним елементом «офшоризації» є несприятливий податковий клімат країни, який може мати багато проявів і реалізовуватися на різних рівнях та етапах руху капіталу. Обрання того чи іншого формату податкового клімату залежить від поточного та цільового станів економіки країни, що бере або має намір взяти участь у міжнародному русі капіталу.

До того ж податковий клімат країни впливає не лише на залучення міжнародного капіталу, а і на відтік національного (вітчизняного) капіталу. «Офшоризація» є однією зі складових глобалізації сучасного фінансового світу.

Сам процес глобалізації крізь призму інтернаціоналізації означає колосальний перерозподіл економічного потенціалу у світових масштабах, який здійснюється через офшори. Таким чином, все вищезазначене обумовлює актуальність теми бакалаврського дослідження Волощук К.Р.

2. Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи: Слід підкреслити, що робота як за формою так і за змістом відповідає вимогам написання кваліфікаційних бакалаврських робіт. У вступі чітко визначена мета і завдання дослідження, його предмет та об'єкт. Дається вичерпний понятійний апарат щодо визначення економічної суті офшоризації в глобальній бізнес-діяльності (розділ 1). Кваліфікаційна бакалаврська робота містить достатньо змістовний аналітичний матеріал (розділ 2), щодо **комплексного аналізу впливу офшоризації на глобальну економіку**. Текст роботи викладено економічно зрозумілою мовою.

3. Наявність самостійних розробок автора. В кваліфікаційній бакалаврській роботі вдало проведено обґрунтування перспектив розвитку офшорних зон в умовах глобалізації. Окремо можна відмітити авторське дослідження стратегіям використання офшорних зон у бізнес-діяльності.

4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій: Отримані результати кваліфікаційного бакалаврського дослідження можуть бути цікавими для тих, хто займається побудовою та розвитком бізнес процесів в організації, розробляє та впроваджує економічні стратегії та політики країни, бере участь у регулюванні зовнішньоекономічної діяльності.

5. Наявність недоліків: У теоретичному розділі кваліфікаційного бакалаврського дослідження було приділено увагу еволюції й історичному розвитку офшорних зон (п. 1.2), а також класифікації офшорних зон з їх характеристиками (п. 1.3).

Проте, даний теоретичний розділ не розкриває в повній мірі існуючі теоретичні підходи щодо оцінки глобальної офшоризації бізнес-діяльності, але у другому розділі дані підходи апробовані.

Слід зазначити, що наведені керівником кваліфікаційної бакалаврської роботи зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку даного дослідження.

6. Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК: Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи становить 38 балів, відповідає вимогам відповідної акредитації та заслуговує бути допущеною до захисту перед ЕК.

Науковий керівник: доцент кафедри міжнародно економіки, к.е.н.

_____ Лихолет С.І.

(підпис)

«3» червня 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОФШОРИЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ.....	6
1.1. Поняття та сутність офшоризації в глобальній бізнес-діяльності	6
1.2. Еволюція та історичний розвиток офшорних зон.....	12
1.3. Класифікація офшорних зон та їх характеристика.....	15
РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОФШОРИЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ.....	24
2.1. Аналіз впливу офшоризації на глобальну економіку.....	24
2.2. Правові аспекти регулювання офшорної діяльності	34
2.3. Стратегії використання офшорних зон у бізнес-діяльності	38
2.4. Ризики та виклики пов'язані з офшоризацією	42
2.5. Перспективи розвитку офшорних зон в умовах глобалізації	52
ВИСНОВКИ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	65

ВСТУП

Актуальність теми. Офшоризація глобальної бізнес діяльності набуває дедалі більшої ваги в сучасному світі. Використання офшорних зон дозволяє компаніям знижувати податкові зобов'язання, оптимізувати фінансові потоки та зменшувати операційні витрати. Проте, цей процес викликає значні дискусії щодо його впливу на економіку країн, які втрачають податкові доходи, та на міжнародні економічні відносини загалом.

Розвиток глобалізації та інформаційних технологій сприяв тому, що офшорні юрисдикції стали активно використовуватися різними учасниками міжнародних економічних відносин. Через існування низки ознак, характерних для офшорних юрисдикцій, їх використання стало вигідним для фізичних та юридичних осіб.

Однак, незважаючи на всі переваги, які отримують компанії та домогосподарства при здійсненні економічної діяльності за допомогою офшорних юрисдикцій, їх функціонування спричиняє серйозні проблеми для багатьох держав-донорів капіталів, які не в змозі припинити втечу активів своїх резидентів до офшорних юрисдикцій.

У зв'язку з існуванням низки проблем, зумовлених функціонуванням офшорних юрисдикцій, реалізація ефективної політики деофшоризації є важливим напрямом діяльності як міжнародних організацій, так і державних урядів. Незважаючи на те, що перші заходи щодо деофшоризації з'явилися лише наприкінці ХХ століття, за такий короткий термін політика деофшоризації світової економіки сильно еволюціонувала. Отже, вивчення теоретичних і практичних аспектів офшоризації є необхідним для розуміння її наслідків і вироблення ефективних стратегій регулювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичні основи, пов'язані з офшорною проблематикою, представлені в роботах вітчизняних та зарубіжних учених: Волкової Ю., Дементьєвої О., Луцишин З., Мехтієва Є., Роулінгса Г., Палана Р. та інших.

Значний внесок у вивчення характерних ознак та особливостей офшорних юрисдикцій внесли: Москаленко Н., Дхармапала Д., Пешко А., Шереметинська О. Оцінці ефекту та наслідків функціонування офшорних юрисдикцій для різних держав, багатонаціональних компаній та фізичних осіб присвячені дослідження таких вчених, як Тор Т., Вір Л., Цукман Р., Альстадсетер А., Йоханнесен Н., Дамгаард Я., Ельк'єр Т.

З теоретичної точки зору, дане дослідження є актуальним також тому, що на даний момент відсутні системно викладені дослідження, присвячені проблемам офшоризації економіки. Переважна частина робіт, що розглядають процеси офшоризації економіки та механізмів з її деофшоризації, зупиняються лише на окремих аспектах проблеми. Монографії, присвячені зазначеній тематиці, піддаються старінню, через постійний розвиток офшорних механізмів. Малодослідженим залишається питання щодо впливу факторів цифровізації економіки на механізми офшоризації та деофшоризації.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи – розробка теоретичних і практичних рекомендацій щодо оптимального використання офшорних зон у глобальній бізнес-діяльності.

Відповідно поставленої мети кваліфікаційної бакалаврської роботи сформульовані наступні **завдання**:

- Дослідити поняття та сутність офшоризації у глобальному бізнесі.
- Вивчити історичний розвиток та еволюцію офшорних зон.
- Розробити класифікацію офшорних зон та дати їх характеристику.
- Проаналізувати вплив офшоризації на глобальну економіку.
- Розглянути правові аспекти регулювання офшорної діяльності.
- Визначити стратегії використання офшорних зон у бізнес діяльності.
- Оцінити ризики та виклики, пов'язані з офшоризацією.
- Дослідити перспективи розвитку офшорних зон в умовах глобалізації.

Об'єктом кваліфікаційної бакалаврської роботи є процес офшоризації глобальної бізнес-діяльності.

Предметом кваліфікаційної бакалаврської роботи є теоретичні основи та практичні аспекти ефективної офшоризації глобальної бізнес-діяльності.

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження склали такі загальнонаукові методи, як загальнологічні методи (узагальнення, аналіз, синтез, індукція, дедукція), емпіричні методи (порівняння, опис), теоретичні методи (гіпотетико-дедуктивний, історичний), методи систематизації наукових знань (класифікація). У ході дослідження також використовувалися економіко-статистичний та графічний методи.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів полягає у розвитку теоретико-методологічних підходів до дослідження процесів офшоризації у світі, визначенні ролі офшоризації в міжнародних економічних відносинах, виділенні етапів формування офшорних зон в епоху глобалізації.

Інформаційна база дослідження. Теоретичну базу дослідження склали статті зарубіжних та вітчизняних авторів, журнали та законодавчі акти міжнародних організацій. Інформаційною базою роботи є статистичні матеріали, отримані від організацій ОЕСР, ФАТФ та статистичних служб UNCTAD.

Структура роботи. Кваліфікаційна бакалаврська робота структурно складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОФШОРИЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Поняття та сутність офшоризації в глобальній бізнес-діяльності

Розвиток сучасної світової економіки характеризується підвищеною мобільністю факторів виробництва, зокрема руху капіталу на міжнародному рівні. У свою чергу, міжнародний рух капіталу поділяють на легальний та нелегальний. Пешко А.В. у першому випадку має на увазі експорт капіталу, а в другому – «втеча» капіталу, тобто його незаконне вивезення [8].

Відтік капіталу національному рівні включає комбінацію першого і другого варіантів. В рамках процесів міжнародного руху капіталу в розвинених країнах багато десятиліть здійснювався вивіз капіталу в країни, де порівняно нижчий рівень оплати праці, тому створення зарубіжних дочірніх товариств та перенесення філій у цих країнах набуло широкого поширення.

У країнах спочатку створювалися підприємства для збирання готової продукції, що експортується потім у розвинені країни. Трохи пізніше транснаціональні корпорації (ТНК) стали у низці країн створювати офіси, якими сплачувались податки. Вибір територій та країн, куди прямували фінансові засоби для оптимізації оподаткування, отримав назву «податкове планування», а країни, де такі офіси організовувалися – «податкові гавані» [11].

У літературі вони почали називатися «офшорними зонами». Наслідком поширеності подібної практики у світовій та вітчизняній економіках стало зменшення зайнятості у промисловості та обсягів податкових виплат у низці країн, що стимулювало низку дискусій з приводу правомірності та доцільності функціонування таких підприємств.

Самостійний термін "офшор" походить від англійського слова "off-shore", що в перекладі означає "поза берегом", "поза своєю територією"[18].

Своє поширення він набув у XIX столітті біля Англії в морської судноплавної практики і судочинстві, коли йшлося про використання довколишніх островів в Атлантичному океані. З іншого боку, в юридичній практиці часто використовується поняття on-shore, що протиставляється off-shore (тобто на своїй території), що також важливо для детального дослідження офшорного бізнесу.

Тема, пов'язана з офшорами, їх функціонуванням та заходами боротьби, з часом не втрачає своєї актуальності як у глобальному масштабі, так і в рамках політики окремих держав, що насамперед є донорами офшорів. Ще наприкінці 1950-х років у результаті повоєнного відновлення економік європейських держав, що сприяло зростанню ставок податків, посиленню податкового адміністрування, валютного контролю та пошуку фінансової вигоди за рахунок мінімізації податкового навантаження великим бізнесом, виникли передумови становлення класичних офшорних центрів. Найважливішими драйверами розвитку офшорів були економічна глобалізація [15], а також активний розвиток інформаційних технологій, оскільки вони призвели до суттєвого збільшення мобільності капіталу.

Ці складові дозволили офшорам стати потужними розподільчими центрами, що сприяють активному руху різноманітних транскордонних фінансових потоків та прискоренню обороту фінансових активів на міжнародному рівні. У літературі, присвяченій офшорній проблематики, немає однозначного тлумачення терміна «офшор».

По-перше, для позначення класичних офшорів часто використовуються різні терміни, такі як офшорне середовище, офшорна зона, офшорна юрисдикція, податковий оазис, офшорний бізнес, офшорний фінансовий центр (далі - ОФЦ) , «Податкова гавань», «Податковий притулок», «Податковий рай» та ін. [9].

Так, для позначення цього явища ОЕСР використовує термін «податкова гавань», Міжнародний валютний фонд (далі – МВФ) – «офшорний фінансовий центр», а міжнародна компанія KPMG – «держави без оподаткування» або «держави з низьким оподаткуванням» [15].

Цей факт лише посилює ситуацію, пов'язану з понятійним апаратом, а також є фактором, що викликає плутанину серед дослідників. У рамках загальних

припущень ці терміни нерідко є синонімами «офшору» та «офшорної юрисдикції». По-друге, під самим терміном «офшор» найчастіше маються на увазі абсолютно не відповідні його економічній природі характеристики. Кожен автор по-своєму інтерпретує термін та закладає смислове навантаження у дефініцію.

Одна група дослідників має на увазі, що офшор - це компанія, яка здійснює свою господарську діяльність поза своєю країною (юрисдикцією). Прихильником цього визначення є М. Баймуратов, на думку якого офшор – це «компанія, яка не веде господарську діяльність у країні своєї реєстрації, а власники офшорів – нерезиденти цих країн» [1, с. 35].

Проте найпоширенішим є визначення цього терміну відповідно до іншого підходу, саме коли під офшором мається на увазі юрисдикція, у межах якої законодавством забезпечується реалізація діяльності іноземних компаній на пільгових умовах.

Наприклад, згідно з офіційними даними ОЕСР податкова гавань – країна чи територія, де прибутковий податок сплачується за номінальною чи нульовою ставкою, для певних доходів встановлено пільговий податковий режим, а для нерезидентів створено умови для ухилення від сплати податків [21].

При цьому можливість сплати податків за нульовою чи низькою податковою ставкою є важливою, але не єдиною умовою віднесення юрисдикції до офшорної. ОЕСР було встановлено такі основні критерії офшорів: повна відсутність чи наявність лише номінальних податків, відсутність ефективного обміну інформацією, і навіть належного рівня прозорості [21].

Роулінгс Г. вважає, що офшор – це юрисдикція з низьким або нульовим рівнем оподаткування, суворими положеннями про конфіденційність, анонімність та недоторканність приватного життя, а також набором більш гнучких законів та політик у сфері реєстрації компаній [19].

У свою чергу, на думку Ді Нікола А., офшор – це країна, яка надає резидентам інших держав можливість створювати компанії та реалізовувати господарську діяльність, сплачуючи при цьому низькі податки [15].

Москаленко Н. зазначає, що під офшором мається на увазі держава (або її частина), у межах якої для зареєстрованих компаній-нерезидентів встановлено: пільговий чи прискорений (спрощений) режим реєстрації та ліквідації; пільгове чи нульове оподаткування; конфіденційність засновників та бенефіціарів компаній; відсутність валютного контролю з боку наглядових органів країн, де здійснюють свою діяльність; необхідність надання мінімальної кількості звітностей та проведення незначної кількості перевірок [6, с. 16].

Всі вищезгадані думки щодо офшорних юрисдикцій мають право на існування, однак у рамках цієї роботи під офшорами маються на увазі країни (юрисдикції), нерезидентам яких надаються такі можливості:

- зниження податкових та інших платежів;
- здійснення анонімних фінансових операцій та приховування реальних бенефіціарів компаній;
- забезпечення оптимального правового середовища для ведення бізнесу, у тому числі за рахунок спрощених умов адміністративного та фінансового контролю [3].

При цьому дані характерні ознаки в сукупності стали притаманні офшорним юрисдикціям лише з часом.

Незважаючи на те, що бізнес, пов'язаний з офшорами, набув глобального характеру і значно впливає на розвиток як світової, так і національних економік, дана проблема в певному сенсі «terra incognita» (лат. - невідома, незвідана земля) у дослідницьких програмах економічної науки.

Публікації, як правило, носять рекламно-інструментально-інструктивний характер у деяких цікавих, насичених фактологічним та історичним матеріалом книгах [1, 5, 2].

Більшість публікацій у наукових фахових виданнях присвячені, головним чином, аналізу поточної ситуації в офшорній сфері, конкретним механізмам функціонування офшорів різного типу, прикладним аспектам протидії негативним наслідкам офшорної діяльності та її інституційної складової..

Для того, щоб систематизувати теоретичну конструкцію, що описує офшорну діяльність, необхідна, перш за все, логічна чіткість і визначеність у понятійно-категоріальному апараті, який використовується для аналізу та опису даного явища. У сучасній літературі використовується досить широкий спектр різних понять та категорій для визначення та характеристики діяльності та процесів, пов'язаних з офшорами.

Виходячи зі специфіки останніх відносин, що формуються в них, їх називають «офшорними центрами», «корпоративними гаванями», «податковими гаванями», «банківськими притулками» та безліччю інших термінів, іноді досить екзотичних, наприклад, «райські острови». Усі вони об'єднуються, зазвичай, одним поняттям – «офшорна юрисдикція». Не вдаючись у тавтологічні тонкощі, відзначимо, що це поняття відбиває одну, хоча дуже важливу складову цього явища – його приналежність до певного правового статусу.

Відповідно, основна увага в дослідницьких програмах, присвячених офшорам, концентрується на правових аспектах цього питання. А безліч понять, категорій та його дефініцій несуть, зазвичай, операційно-метафоричну смислову навантаження і навряд відбивають сутність явища офшоризації у ширшому загальнотеоретичному сенсі. Необхідно пам'ятати, що у офшорній сфері відбулися як якісні, а й глибинні негативні зміни. Труднощі і складність цього завдання полягає, передусім, у цьому, що «вихід в офшори став особливістю сучасних суспільств і тому неможливо чітко розмежувати офшорну діяльність та діяльність, що не є офшорною» [5, с. 15].

Під офшорною зоною прийнято розуміти держава чи його частина, не більше якого підприємствам- нерезидентів визначено специфічний режим діяльності та реєстрації. Офшорним компаніям для захисту національного бізнесу заборонено займатися будь-якими видами підприємницької діяльності всередині офшорної зони.

Офшорна компанія – іноземна компанія, зареєстрована в офшорному центрі, що залишає особливі податкові пільги, спрощений режим реєстрації та звільнення від валютного контролю щодо цієї компанії. Список офшорних зон, як

правило, публікується кожним ЦП, великими міжнародними організаціями, зайнятими боротьбою з офшоризацією. У свою чергу, виведення виробництва за кордон з метою збільшення прибутку за рахунок економії на податках, використання дешевшої робочої сили, наближення виробництва до споживання, а також подолання високих імпорتنих мит на готову продукцію називається офшорингом.

У вузькому сенсі, офшоризація може розглядатися, як штучний процес відокремлення фінансової економіки від реальної, за допомогою спеціальних інструментів, при якому результати економічної діяльності переносяться з однієї юрисдикції в іншу, з метою не пов'язаних із здійсненням реальної економічної діяльності. У вітчизняній літературі зазначений підхід до розуміння офшоризації переважає, що частково пояснюється вітчизняними економічними реаліями, за яких офшори переважно використовуються в даному ключі з метою ухилення від сплати податків, легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом.

Таким чином, визначення «офшор» інтерпретується залежно від авторів по-різному. У межах історичного розвитку офшорам стали властиві певні, характерні саме їм ознаки, які дозволяють відносити ті чи юрисдикції до офшорним. Основними ознаками офшорів є забезпечення можливості для нерезидентів знизити податкові та інші платежі, зберегти конфіденційність та отримати оптимальне середовище для ведення бізнесу.

У сучасних реаліях роль офшорних юрисдикцій важко переоцінити. Вони стали найважливішими перерозподільними центрами капіталів, а також невід'ємною складовою у рамках реалізації транснаціонального бізнесу. При цьому функціонування офшорних юрисдикцій несе не лише позитивні, а й негативні наслідки як для всієї світової економіки в цілому, так і для окремих зацікавлених сторін зокрема.

Негативний ефект функціонування офшорних юрисдикцій: розвиток недобросовісної податкової конкуренції та недостатність поповнення бюджетів країн через ухилення від оподаткування, сприяння злочинності та процвітання

тіньової економіки, неконтрольований вивіз капіталу та збільшення нерівності – сприяв початку реалізації політики деофшоризації.

1.2. Еволюція та історичний розвиток офшорних зон

Фактично явище офшорного бізнесу зародилося задовго до появи відповідної «офіційної» назви. У ті періоди воно мало особливості, пов'язані виключно з ухиленням від сплати або мінімізацією податків і не мало всіх властивостей, характерних для нього зараз. Офшорні зони середньовічної Європи – спрощена, примітивна модель сучасних офшорів.

Існують різні думки щодо історичної появи та розвитку офшорних юрисдикцій.

Палан Р. зазначає, що офшори у своєму розвитку пройшли чотири основні етапи. Історичне виникнення офшорів він пов'язує з тимчасовим періодом з кінця XIX століття до 1930-х років, коли в різних частинах світу стали виявлятися окремі риси офшорних юрисдикцій, а саме: низьке чи нульове оподаткування для нерезидентів, спрощені процедури реєстрації компаній та збереження конфіденцій.

Одним із перших прикладів створення офшорів були штати Нью-Джерсі та Делавер у США наприкінці XIX століття, які ввели у практику використання спрощених правил для реєстрації компаній [17].

Для другого етапу був характерний активний розвиток офшорних юрисдикцій, який здійснювався після закінчення Першої світової війни і до початку 1970-х років. Протягом цього періоду кілька країн на чолі зі Швейцарією стали навмисно формувати у межах своїх юрисдикцій офшорні режими.

Так, прийняття у 1934 р. закону «Про банківську діяльність» у Швейцарії дозволило встановити країні правової режим, який передбачає збереження банківської таємниці щодо рахунків і передбачає кримінальну відповідальність порушення закону.

Відмінною рисою наступного етапу, що продовжився з початку 1970-х і до кінця 1990-х років, було різке зростання кількості офшорних юрисдикцій нарівні зі значним збільшенням масштабів фінансових активів, що проходять через них.

Останній етап розпочався 1998 р., коли була опублікована доповідь ОЕСР про недобросовісну податкову конкуренцію, а також активізувалися зусилля ЄС щодо боротьби з офшорними юрисдикціями. Криза 2008-2009 років лише стимулював реалізацію антиофшорних ініціатив [12]. Криза була відправною точкою для посилення боротьби з офшорними юрисдикціями, оскільки в цей період зросла потреба держав у додаткових доходах бюджетів, у тому числі втрачених внаслідок функціонування офшорів.

У 2020 р. почалася ще одна криза, тригером якої стала пандемія COVID-19. Криза, спровокована пандемією, прискорила процес деофшоризації через активізацію зусиль світової спільноти в цьому напрямку.

Відповідно до іншого підходу для офшорних юрисдикцій властиві такі етапи еволюції:

- до 1950-х років для офшорного бізнесу був характерний епізодичний розвиток (з'являлися низькоподаткові та безподаткові юрисдикції);

- у 1950-1980-х роках офшори стали функціонувати в рамках примітивних схем. Активний розвиток офшорів був викликаний розпадом колоніальної системи, що спровокувало утворення низки незалежних держав. Багато з цих держав, території яких історично ставилися до Британської імперії, почали надавати послуги англійським компаніям, пов'язані з наданням пільгових умов оподаткування.

Необхідно підкреслити, що у Великій Британії, так само як і в більшості країн Європи, податки у повоєнний час були дуже високими. У зв'язку з цим послуги новостворених країн мали високий попит в британських компаній. Спільно існуючі на той час умови: жорсткий валютний контроль і високе оподаткування стали стимулом для розвитку офшорного бізнесу. Також саме в цей період зафіксовано перші спроби деофшоризації в окремих державах;

- 1980-1990-ті роки відрізняються активним зростанням числа офшорних юрисдикцій і зростанням значимості офшорів у світі, зумовленими насамперед валютним контролем і фінансовою політикою США стосовно країн, що розвиваються, обсяг боргів яких до цього періоду був досить великий;

- кінець 1990-х років – 2000 р. ознаменувалися активним розвитком офшорів, для яких було характерно ускладнення та розширення схем ведення офшорного бізнесу, збільшення кількості країн його учасників (у тому числі через розпад світового соціалістичного ладу). На цьому етапі починає здійснюватись міжнародне антиофшорне регулювання;

- у 2001-2004 роках. відбувається посилення заходів у рамках антиофшорного регулювання. Насамперед цьому сприяють терористичні акти в США, що відбулися в 2001 р., які стали поштовхом для боротьби з офшорами. У зв'язку з цим цілком закономірним є те, що відбувається короткочасне зниження активності у діяльності офшорів;

- у 2005-2018 рр. офшорний бізнес поступово адаптується до контролю, що здійснюється з боку держав, а офшорні схеми сильно ускладнюються. На міжурядовому рівні вживаються заходи, пов'язані зі створенням налагодженого механізму реалізації політики деофшоризації [20].

Набагато цікавішим з погляду цього дослідження є нинішній, п'ятий етап, що триває з 2005 р. до теперішнього часу. Він у цілому характеризується: трансформацією та адаптацією офшорного бізнесу до системи державного контролю, що склалася; ускладненням та подовженням офшорних схем; застосування нових організаційно-правових форм, спробами створити міжурядові методи боротьби з офшорними схемами. Все це викликає новий етап протидії з боку світової спільноти розвитку офшорного бізнесу.

Еволюція та історичний розвиток офшорних зон є складним та багатогранним процесом, що відображає зміни у світовій економіці, політиці та технологіях.

Від середньовічних торгових портів до сучасних фінансових центрів, офшорні зони пройшли довгий шлях, адаптуючись до нових викликів та потреб

глобального ринку. Сучасні тенденції, такі як підвищена регуляція та прозорість, вимагають від офшорних юрисдикцій постійного вдосконалення та інновацій, щоб зберегти свою привабливість та конкурентоспроможність у майбутньому.

1.3. Класифікація офшорних зон та їх характеристика

Офшорні зони є важливими гравцями у глобальній економіці, надаючи різні фінансові послуги та вигідні податкові умови для інвесторів. Вони класифікуються за різними критеріями, такими як географічне розташування, наявність податкових пільг, рівень конфіденційності та тип наданих послуг. У цьому розділі розглянемо основні типи офшорних зон та їх характеристики [7].

Основні типи офшорних зон

Податкові гавані

Податкові гавані – це юрисдикції з дуже низькими або нульовими податковими ставками на певні види доходів. Вони приваблюють компанії та приватних осіб з усього світу завдяки своїм сприятливим податковим режимам та високому рівню конфіденційності. Приклади таких юрисдикцій включають Кайманові острови, Багамські острови та Бермудські острови. Податкові гавані забезпечують вигідні умови для зберігання та управління капіталом, що сприяє залученню іноземних інвестицій та розвитку міжнародного бізнесу.

Фінансові центри

Це офшорні юрисдикції, які спеціалізуються на наданні фінансових послуг, таких як банківські операції, інвестиційні фонди та страхування. До них належать Швейцарія, Люксембург та Сінгапур. Ці юрисдикції відомі своєю розвиненою фінансовою інфраструктурою, високим рівнем регулювання та надійністю фінансових інститутів. Вони приваблюють великі корпорації та заможних індивідів, які шукають безпечні та ефективні способи управління своїми фінансовими активами.

Спеціальні економічні зони (СЕЗ)

СЕЗ – це регіони всередині країни, де діють особливі економічні та податкові умови, спрямовані на залучення іноземних інвестицій. Приклади включають зону Вільнюса в Литві та зону Шеньчжень у Китаї. СЕЗ пропонують низькі податкові ставки, митні пільги та сприятливі умови для ведення бізнесу, що робить їх привабливими для іноземних інвесторів та міжнародних корпорацій. Вони сприяють розвитку інфраструктури, створенню робочих місць та стимулюванню економічного зростання в регіоні.

Класифікація офшорних зон за географічним розташуванням

Географічне розташування офшорної зони має значний вплив на її привабливість для інвесторів. Основні регіони, де розташовані офшорні зони, включають:

Карибський регіон

Карибський регіон є одним з найпопулярніших місць для офшорних фінансових центрів. Основні офшорні зони в цьому регіоні включають Багами, Британські Віргінські острови, Кайманові острови та Панама. Ці юрисдикції відомі своїми низькими податковими ставками, високим рівнем конфіденційності та сприятливими умовами для створення компаній.

Європа

У Європі існує кілька офшорних зон, які надають вигідні умови для міжнародних бізнес-операцій. До них належать Швейцарія, Люксембург, Монако та Ліхтенштейн. Ці юрисдикції пропонують вигідні податкові умови, високий рівень захисту активів та розвинену фінансову інфраструктуру.

Азія

Азійські офшорні зони, такі як Гонконг, Сінгапур та Лабуан (Малайзія), стали важливими фінансовими центрами завдяки своїй стратегічній локації, розвиненій інфраструктурі та вигідним податковим умовам. Вони приваблюють міжнародні компанії та інвесторів, які шукають доступ до азійських ринків.

Класифікація офшорних зон за типом наданих послуг

Офшорні зони можуть надавати різні види послуг, що визначає їх спеціалізацію та привабливість для різних категорій інвесторів. Основні типи офшорних послуг включають:

Офшорні фінансові центри

Ці юрисдикції спеціалізуються на наданні фінансових послуг, таких як банківські послуги, управління активами, страхування та інвестиційні фонди. Прикладами таких зон є Кайманові острови, Люксембург та Бермудські острови.

Податкові гавані

Податкові гавані пропонують значні податкові пільги або повне звільнення від оподаткування для іноземних компаній та фізичних осіб. До них належать такі юрисдикції, як Багами, Монако та Андорра. Вони приваблюють інвесторів, які шукають способи мінімізувати податкові витрати.

Центри реєстрації компаній

Ці офшорні зони спеціалізуються на швидкому та простому процесі реєстрації компаній. Вони надають сприятливі умови для створення та управління бізнесом, включаючи низькі податкові ставки та мінімальні вимоги до звітності. Прикладами таких зон є Британські Віргінські острови, Беліз та Сейшельські острови.

Характеристика основних офшорних зон

Британські Віргінські острови (BVI)

Британські Віргінські острови є однією з найпопулярніших офшорних зон для реєстрації компаній. Вони пропонують низькі податкові ставки, високий рівень конфіденційності та просту процедуру реєстрації. BVI також мають розвинену фінансову інфраструктуру та правову систему, що базується на англійському праві.

Кайманові острови

Кайманові острови є провідним офшорним фінансовим центром, відомим своїми банківськими та інвестиційними послугами. Вони пропонують вигідні податкові умови, високий рівень конфіденційності та розвинену інфраструктуру для управління активами.

Сінгапур

Сінгапур є одним з провідних фінансових центрів Азії, який пропонує широкий спектр фінансових послуг, включаючи банківські послуги, управління активами та страхування. Сінгапур відомий своїм сприятливим податковим режимом, стабільною політичною ситуацією та високим рівнем захисту прав інвесторів.

Швейцарія

Швейцарія має довгу історію як фінансовий центр і є привабливою юрисдикцією для зберігання та управління активами. Вона пропонує вигідні податкові умови, високий рівень конфіденційності та надійну правову систему. Швейцарські банки відомі своєю стабільністю та професіоналізмом.

Класифікація офшорних зон та їх характеристика є важливими аспектами для розуміння їх ролі у глобальній економіці. Офшорні зони пропонують різноманітні послуги та вигідні умови для інвесторів, що сприяє їхньому розвитку та привабливості. Проте сучасні виклики, пов'язані з підвищенням прозорості та регуляції, вимагають від цих юрисдикцій адаптації та впровадження нових стандартів, щоб зберегти свою конкурентоспроможність у майбутньому.

Процеси глобалізації світової економіки та регіональної економічної інтеграції, що виражаються у посиленні взаємозалежності країн світу, призвели до зростання взаємозалежності їх податкових систем. Зростання міжнародної мобільності фінансів призвело до створення конкурентного міждержавного ринку залучення капіталів.

Глобалізація світової економіки сприяла формуванню світового ринку офшорних послуг, на який об'єднані всі офшори світу в їхній постійній взаємодії. Цей ринок виконує такі основні функції [18]:

1. інтегруюча, яка полягає в тому, що офшори сприяють інтеграції воєдино виробництва та споживання послуг, торговців та посередників у продажу офшорних послуг, а також посилюють процеси регіональної економічної інтеграції;

2. інфраструктурна, що проявляється у формуванні системи сервісних інститутів, які обслуговують даний ринок (включає аудиторські компанії, комерційні банки, кошти ділової комунікації та ін.);

3. посередницька, що у тому, що офшори сприяють мінімізації транзакційних витрат;

4. контрольна, що означає забезпечення відповідності наявних потреб покупців кількості та якості товарів над ринком.

Слід зазначити, що її сутнісні характеристики пов'язані насамперед із функціями, які мають негативний контекст. Тому можна виділити такі функції [9]:

1) розподільна - передбачає перерозподіл доходів на користь нечисленних привілейованих груп, що формують світову фінансову олігархію;

2) лобістська – формування переваг для капіталу, що функціонує в офсетній економіці та несе мінімальне суспільне навантаження і одержує не обмежені ні державою, ні суспільством можливості для зростання та накопичення;

3) антисуспільна – сутність зводиться до деформації податкової системи, що виявляється в нерівномірному податковому навантаженні на «офсетних» та «неофсетних» суб'єктів. Перші, у своїй, отримують «офсетну ренту», але в останніх, зрештою, лягає додаткове податкове навантаження;

4) трансакційна – деформація механізму конкурентної боротьби, пов'язана з формуванням умови для отримання необґрунтованих конкурентних переваг;

5) дерегулятивна функція пов'язана з відсутністю чи незначним контролем із боку національних державних органів;

6) асоціальна, що передбачає відхід суб'єктів офсетної економіки від соціального навантаження;

7) антиекономічна – деформація структури національних економік як і відтворювальному, і у інвестиційному аспектах.

На даний момент офшорні зони є важливим елементом системи міжнародних економічних відносин, виконуючи низку функцій:

- У офшорних зонах реєструється величезна кількість транспортних компаній – морських та повітряних (Багами, Панама, Сейшельські острови,

Бермуди). У зв'язку із невисокими податковими ставками міжнародні транспортні компанії пропонують свої послуги за прийнятною ціною. А якби вони платили податки за ставками більш розвинених держав, то ціни на послуги сильно підвищилися б, що, у свою чергу, спричинило б збільшення вартості товарів, що перевозяться цими компаніями, по всьому світу.

- **Офшорні зони** виступають як канали для світової торгівлі та полегшують перебіг фінансових потоків по всьому світу. Згідно зі статистикою, у країнах, які так чи інакше співпрацюють з офшорами, нижчі відсотки за кредитами, що надаються, і більше грошей в економіці. Більше того, офшорні зони стають каналами інвестицій у ризиковані ринки. Наприклад, понад 44% прямих інвестицій в економіку Індії прийшли з о. Маврикій у 2011 році, і більше двох третин прямих інвестицій до Бразилії прийшли через офшорні зони.

- **Сфера страхування.** Багато офшорних компаній реєструються, щоб вести свою діяльність у сфері страхування та перестрахування. Лідуюче становище тут займають Бермуди, куди найбільші страхові компанії світу переносять свій бізнес для зниження податкового навантаження та кращого управління ризиками [14].

- **Банкінг.** Офшорні зони надають ліцензії на ведення банківської діяльності. Згідно зі статистикою, зона офшорна Кайманові Острови має 285 ліцензованих банків, а Багами – 301. Для порівняння – BVI має лише 7 ліцензованих банків.

- **Зберігання коштів.** Оскільки однією з головних особливостей офшорних зон є конфіденційність інформації та гарантія анонімності участі, багато бізнесменів бажають зберігати свої кошти саме тут. Зберігання коштів у офшорах дозволяє вільно переміщати капітал по всьому світу, уникнути високих податків та вільно розпоряджатися своїми заощадженнями.

- **Розвиток бізнесу.** Спрощена система реєстрації компаній, низькі податкові ставки, проста система документообігу та ведення бухгалтерської звітності, а також відсутність фіскального контролю з боку країни походження власника компанії значною мірою сприяють розвитку міжнародного бізнесу.

- Імпорт основних засобів. Імпортовані товари, обладнання або бізнес можна зареєструвати як статутний фонд компанії, не сплачуючи при цьому ПДВ та інші мита, що, у свою чергу, полегшує діяльність компанії [5].

Офшорні зони, важливий інструмент світової економіки, займає суперечливе становище. Проте вони використовуються повсюдно і дуже активно. Тому варто згадати про позитивні та негативні моменти, які є особливостями офшорів, на відміну від вільних економічних зон. Плюсами офшорних зон є [12]:

- Великий набір податкових пільг та оптимізація оподаткування. Ця особливість є частиною політики залучення інвестицій та капіталу до офшорних зон.

- Конфіденційність інформації про учасників та операції у веденні бізнесу.

- Відсутність валютного контролю з боку держави реєстрації. (Компанії, зареєстровані в офшорній зоні, мають право проводити угоди та операції в любові до валюти, а також отримувати прибуток без конвертації в місцеву валюту, хоча резиденти повинні зазвичай продавати її на внутрішньому ринку.)

- Мінімальні вимоги до фінансової звітності та спрощена система ведення бухгалтерської звітності.

- Проста та швидка система реєстрації компаній.

Тим не менш, офшорні зони мають ряд недоліків. І одним із головних мінусів є швидке та вільне пересування фінансових потоків, що сприяє відмиванню грошей та легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом. Більше того, зараз усі банківські операції проходять онлайн, а це значно прискорює рух «злочинних» грошей так, що набагато складніше їх відстежити. Відбувається витік капіталу в офшорні зони, що неспроможна позначитися економічної ситуації країн походження капіталу. Тут же ховається значна частина всіх світових грошей [11].

Як має на увазі сама назва (від англ "offshore" - поза берегом) офшорні зони часто знаходяться в маленьких країнах і віддалених регіонах. Їхнє розташування не завжди зручне, що збільшує витрати на управління таких компаній.

Також офшорні зони часто розташовуються в країнах з низьким рівнем розвитку. Важливу роль відіграє репутація тієї чи іншої офшорної зони. Класичні

офшори знаходяться у «чорних списках» багатьох країн. Як правило, компанії, що знаходяться в класичних офшорних зонах, користуються великою недовірою з боку серйозних міжнародних компаній.

Ще однією складністю є відсутність висновків про відміну подвійного оподаткування, що призводить до проблем фірми в державі її діяльності. На сьогоднішній момент єдиного звіту про фірми, зареєстровані в офшорах, не існує.

А роботу щодо регулювання та контролю за ними ведуть як Міжнародний валютний фонд (МВФ), так і на національному рівні Центральні банки різних країн світу. Саме через забезпечення анонімності неможливо визначити загальну кількість фірм у офшорних зонах [10].

Проведене дослідження дозволило зробити висновки:

По-перше, існуюча невідповідність між розвитком явища «офшоризація» і його теоретичним осмисленням, неможливість його дослідження в рамках підходів, що вже склалися, передбачає необхідність розробки інноваційних підходів, що дозволяють обґрунтувати, визначити і оцінити місце і роль офшорів у сучасній глобальній економіці.

По-друге, є перспективною розробка теорії міжнародної торгівлі з урахуванням офшоризації як фактора, що дає значні переваги її учасникам. Правомірно запровадити в теоретичні моделі міжнародної торгівлі «коефіцієнт ефекту офшору», що показує вииграш суб'єктів зовнішньоекономічних відносин використання офшорних переваг.

По-третє, офшорна діяльність за формою та механізмами здійснення відповідає загальноприйнятій, але за цілями, змістовними елементами та іншими сутнісними характерними рисами вона представляє своєрідний зворотний бік загальновизнаної, офіційної економічної практики.

Крім того, офшорна практика в основному пов'язана не з реальним, а з віртуально-фінансовим сегментом економіки, що дозволяє цілком правомірно використовувати узагальнююче поняття «офсетна економіка», що передбачає її

сприйняття як складової складової у відносинах між різними суб'єктами світової економіки.

РОЗДІЛ 2.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОФШОРИЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ БІЗНЕС- ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Аналіз впливу офшоризації на глобальну економіку

Офшорні юрисдикції, незважаючи на існування цілого ряду негативних наслідків їхнього функціонування, відіграють важливу роль у світовій економіці. Вони стали значними перерозподільними центрами капіталів, які активізують різні транскордонні фінансові потоки та прискорюють оборот фінансових активів у міжнародному масштабі.

Офшорні юрисдикції сприяють:

- підвищенню забезпеченості світової економіки капіталом;
- зниженню ризиків за рахунок переміщення капіталів у юрисдикції зі стабільною та безпечною соціально-економічною обстановкою;
- проведення IPO на закордонних фінансових ринках;
- здійснення операцій злиття та поглинання; реалізації великих міжнародних проектів [11];
- диверсифікації інвестицій;
- збільшенню рівня доступності кредитів;
- розвитку фінансових ринків;
- зниження податкового навантаження у світі;
- підвищенню конкурентоспроможності підприємств з допомогою більш гнучких стратегій розвитку [28];
- зниження рівня безробіття, покращення інвестиційного клімату та рівня життя населення низки юрисдикцій (часто офшорних).

Для розгляду різних аспектів офшорної проблематики існують рейтинги, які можуть бути корисними для дослідників. Так, міжнародна організація Tax Justice Network раз на два роки публікує рейтинг фінансової таємності юрисдикцій.

У цьому рейтингу юрисдикції знаходяться в порядку зменшення значень індексу фінансової таємності (Financial Secrecy Index - FSI), який розраховується згідно з формулою (2.1)

$$FSI = \frac{SS^3 * \sqrt[3]{GSW}}{1000}, \quad (2.1)$$

де SS – обсяг секретності;

GSW – питома вага юрисдикцій у світовому експорті фінансових послуг.

Лідерами рейтингу є країни, які мають найбільшу закритість з погляду податкового співробітництва, а також розкриття інформації. Згідно з таблицею 2.1 до топ-5 рейтингу у 2022 р. увійшли такі юрисдикції, як США, Швейцарія, Сінгапур, Гонконг та Люксембург.

Таблиця 2.1 – Рейтинг юрисдикцій згідно з індексом фінансової таємності у 2022 р. [22]

Місце у рейтингу	Юрисдикція	FSI	SS	GSW, у відсотках
1	США	1951	67	25,78
2	Швейцарія	1167	70	3,91
3	Сінгапур	1167	67	5,64
4	Гонконг	927	65	3,87
5	Люксембург	804	55	11,32

На підставі значень індексу корпоративного податкового притулку (Corporate Tax Haven Index СТНІ) формується ще один рейтинг, що дозволяє ідентифікувати юрисдикції, які найактивніше допомагають ТНК ухилятися від сплати податків. При розрахунку індексу корпоративного податкового притулку враховується цілий ряд показників: рівень податкового навантаження в кожній юрисдикції, наявність у законодавстві лазівок та прогалин для запобігання оподаткуванню та ін [23].

Лідируючі позиції в рейтингу в 2021 р. згідно з рис. 2.1 зайняли офшорні та спаринг-офшорні юрисдикції: Британські Віргінські острови, Кайманові острови, Бермудські острови, Нідерланди та Швейцарія. Вони мали найбільші значення індексу корпоративного податкового притулку.

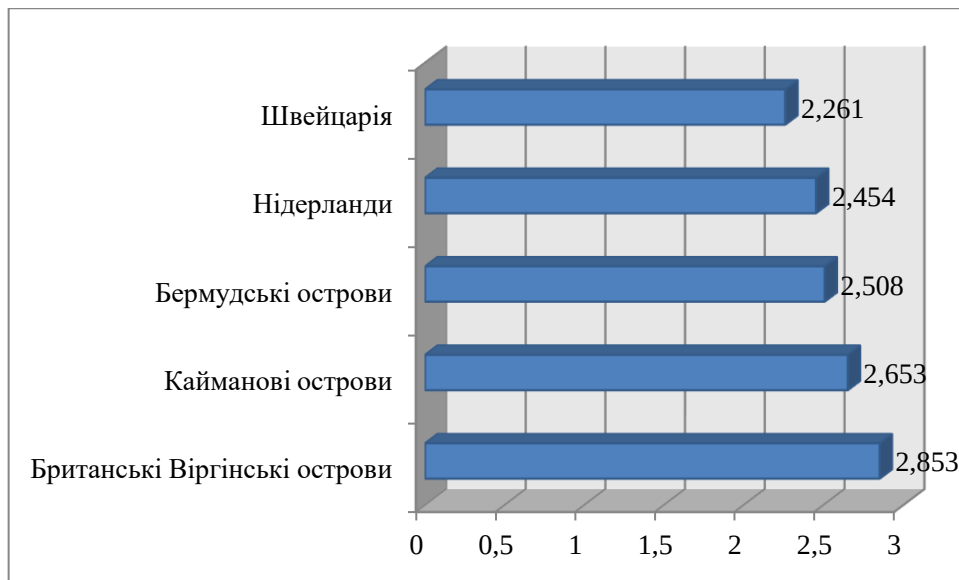

Рисунок 2.1 – Рейтинг юрисдикцій згідно з індексом корпоративного податкового притулку у 2021 р.

Рейтинг Paying Taxes 2020, розроблений спільно Світовим банком та PWC, дозволив заінтересованим сторонам виявити юрисдикції з найнижчим рівнем фіскального навантаження. Сформований на підставі наступних показників рейтинг: загального податкового навантаження та ставки, часу виконання фіскальних вимог, кількості платежів та інших індикаторів – дав змогу порівняти юрисдикції згідно з легкістю сплати податків. У трійку лідерів рейтингу 2020 р. увійшли Бахрейн, Гонконг і Катар, оскільки саме їм було надано найвищу кількість балів [24]

Високий рівень офшоризації економіки, який стимулює здійснення деофшоризації, підтверджують різні оцінки та розрахунки експертів у цій галузі. Примітно, що у зв'язку з використанням дослідниками на практиці різних підходів та методик оцінок, відомості про обсяги виведеного в офшорні юрисдикції капіталу, втрат доходів країн через ухилення від оподаткування, переміщений прибуток компаній та активи фізичних осіб можуть сильно відрізнятися залежно від джерела.

Наприклад, існуючі дослідження, присвячені розрахунку величини переміщеного в офшорні юрисдикції прибутку компаній, умовно поділяються на ті, в яких використовуються мікроеконометричні методи, що застосовуються до мікроданих на рівні філій, і ті, в яких використовуються агреговані (зазвичай на

рівні країни) дані [25]. У зв'язку з тим, що масиви даних, взятих за основу для розрахунків у кожному з цих випадків, відрізняються, то цілком закономірно, що значення величин переміщеного прибутку також різні.

Фахівці Каліфорнійського університету в Берклі та Копенгагенського університету розраховували, що загалом у 2015 р. понад 616 млрд дол. від прибутку ТНК було переведено до офшорних юрисдикцій. Це значення становило понад 36% від усього обсягу прибутку ТНК у 1,7 трлн дол. у 2015 р. [25].

При цьому згідно з рис. 2.2 у період з 2015 р. до 2019 р. обсяг прибутку ТНК, переведеного в офшорні юрисдикції, значно збільшився. У 2016 р. сума надходжень прибутку ТНК до податкових притулків становила вже 667 млрд дол., у 2017 р. – 741 млрд дол., а у 2018 р. – 946 млрд дол. У 2019 р. ТНК перевели до офшорних юрисдикцій 969 млрд дол., що становило понад 37% від загального прибутку ТНК [26].

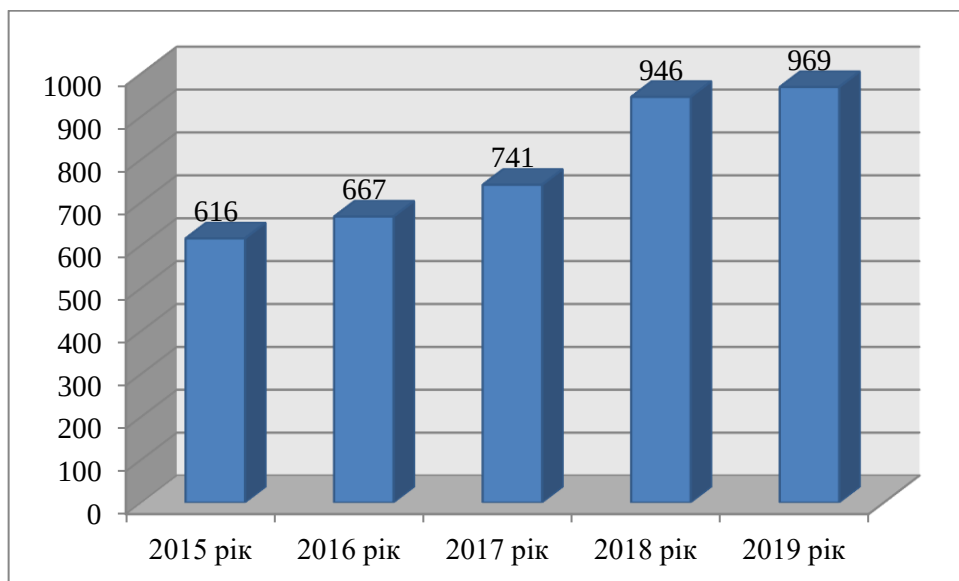

Рисунок 2.2 - Прибуток ТНК, переведений до офшорних юрисдикцій за 2015-2019 рр., у мільярдах доларів

Протягом 2015-2019 років. ТНК США були безумовними лідерами з розмивання податкової бази та виведення прибутку з-під оподаткування, виходячи з додатку А. Тільки у 2019 р. вони перемістили в офшорні юрисдикції прибуток у розмірі 165,3 млрд дол. За підрахунками Торслова Т., Віра Л. та Цукмана Г., якщо переміщену в офшорні юрисдикції прибуток перерозподілити на держави її походження, то прибуток збільшився б приблизно на 20% у країнах ЄС з високим

рівнем оподаткування, на 10% у США, а також на 5% у країнах, що розвиваються. У свою чергу, в офшорних юрисдикціях вона впала б на 55% [27].

Загалом складно переоцінити важливість ТНК як провідного елемента розвитку світової економіки, адже виходячи з даних на 2020 р. на їхню частку припадає 33% світового економічного виробництва, 49% світового експорту та 23% глобальної зайнятості [28].

Безумовно, такі значні фінансові надходження до офшорів негативно впливають на бюджети країн, оскільки ті недоотримують значні суми у вигляді податків. Якщо за 2015 р. у сукупності всі держави втратили 188 млрд дол., то 2017 р. втрати від корпоративних прибуткових податків становили 212 млрд дол., а 2019 р. загальний обсяг втрат дорівнював 247 млрд дол., що відповідає 10% загальносвітового обсягу прибуткових податків компаній [29].

Для багатьох держав (особливо країн Західної Європи) втрати податкових надходжень через виведення прибутку до офшорних юрисдикцій значні. Наприклад, згідно з додатком А Великобританія у 2015 р. втратила 18% надходжень з податку на прибуток, а у 2019 р. – 32%. Більше того, Німеччина у 2015 р. недоотримала 28% всього обсягу надходжень від корпоративного прибуткового податку, а у 2019 р. частка цього показника збільшилася до 29%.

Значення втрат Франції за аналогічні часові періоди склали 21% і 22%, відповідно. У цьому цілком закономірно, що у виграшної позиції у разі були такі офшорні (спарринг-офшорні) юрисдикції, як Ірландія, Сінгапур, Мальта, Швейцарія та інших.

Примітно, що у стратегіях податкової оптимізації ТНК велика роль ПІІ. Значна частка накопичених ПІІ – від 30 до 40% загального обсягу ПІІ, перебуває у офшорних юрисдикціях. За оцінками ЮНКТАД у загальносвітовому масштабі втрати податкових надходжень країн-отримувачів від переміщення ПІІ в офшорні юрисдикції становлять близько 200 млрд дол., які рівномірно розподілені між розвиненими країнами та країнами, що розвиваються [29].

Існує безліч прикладів ухилення від сплати податків та здійснення податкової оптимізації ТНК. Одним із найбільш яскравих прикладів є компанія

Google, яка резюмувала, що в 2017 р. Google Alphabet отримала доходи у розмірі 23 млрд дол. на Бермудських островах, де ставка прибуткового податку для компаній дорівнює нулю [30]. Більше того, згідно з даними ТНК Vodafone, першої великої компанії, яка добровільно опублікувала країновий звіт за 2016-2017 рр., 38% прибутку компанії надійшли до податкових гавань. При цьому близько 1,4 млрд євро задекларовано у Люксембурзі, де компанія оподатковується за ефективною ставкою у розмірі 0,3% [31].

У доповіді міжнародного об'єднання Oxfam підкреслюється, що чотири фармацевтичні корпорації – Abbott, Johnson & Johnson, Merck & CO (MSD) та Pfizer – систематично приховують свій прибуток в офшорних юрисдикціях, внаслідок чого країни щорічно позбавляються понад 120 млрд.

У дослідженні Fair Tax Foundation показано, що шість технологічних ТНК, а саме: Amazon, Facebook, Google, Netflix, Apple та Microsoft спеціально переводять прибуток в юрисдикції з низьким рівнем оподаткування з метою збільшення доходів. За період з 2011 р. по 2020 р. вони заплатили на 96,3 млрд дол. менше, ніж зазначено у їхніх річних фінансових звітностях. При цьому дані ТНК сплатили податковим органам у загальносвітовому масштабі на 149,4 млрд дол. менше того значення, яке податкові органи могли отримати у разі сплати податків за ставками юрисдикцій фактичного ведення бізнесу [32].

Існують й інші оцінки податкових втрат внаслідок функціонування офшорних юрисдикцій, значення яких набагато більші за вищевказані. Департамент з бюджетних питань МВФ оцінив щорічні загальні втрати з корпоративних податків, пов'язані з переміщенням прибутку, більш ніж у 500 млрд дол. При цьому 400 млрд дол. припадає на держави-члени ОЕСР, а решта – країни з низьким рівнем доходу. Виходячи із відомостей Європейської служби парламентських досліджень, втрати лише держав-членів ЄС через ухилення ТНК від сплати податків становлять 50–70 млрд євро на рік [33].

У свою чергу, згідно з доповіддю Tax Justice Network, опублікованою у листопаді 2021 р., загальносвітові втрати прямих податкових надходжень через податкові зловживання становлять 483 млрд дол. на рік. Примітно, що 312 млрд

дол. від загального обсягу втрачається фіскальними органами через переведення прибутку до офшорних юрисдикцій ТНК, які прагнуть за рахунок цього мінімізувати податковий тягар.

ТНК щорічно переказують прибуток у розмірі 1,19 трлн дол. в офшорні юрисдикції. При цьому в країн з доходом нижчим за середній, а також низьким рівнем доходу втрати прямих податкових надходжень, зумовлені ухиленням компаній від сплати прибуткових податків, незначні в порівнянні з державами з вищим рівнем доходів. Так, якщо перші втрачають 36 млрд дол. 171 млрд дол. втратами прямих податкових надходжень через ухилення від сплати податків фізичних осіб [34].

Домогосподарства за допомогою офшорних юрисдикцій приховують свої незадекларовані активи та доходи. У доповіді Національного бюро економічних досліджень (NBER), оприлюдненій у вересні 2017 р., наводиться інформація про офшорне багатство домогосподарств. Відповідно до цієї доповіді фінансові активи, еквівалентні близько 10% світового ВВП, перебувають у офшорних юрисдикціях через фізичних осіб [35].

Офшоризація є важливим аспектом сучасної глобальної економіки, впливаючи на фінансові системи, податкову політику та економічний розвиток країн. Використання офшорних зон дозволяє компаніям мінімізувати податкові витрати, захистити активи та забезпечити конфіденційність фінансових операцій. Проведемо аналіз впливу офшоризації на глобальну економіку, розглянемо як позитивні, так і негативні аспекти цього явища, та наведемо конкретні приклади.

Позитивні аспекти офшоризації представлено на рис. 2.3.

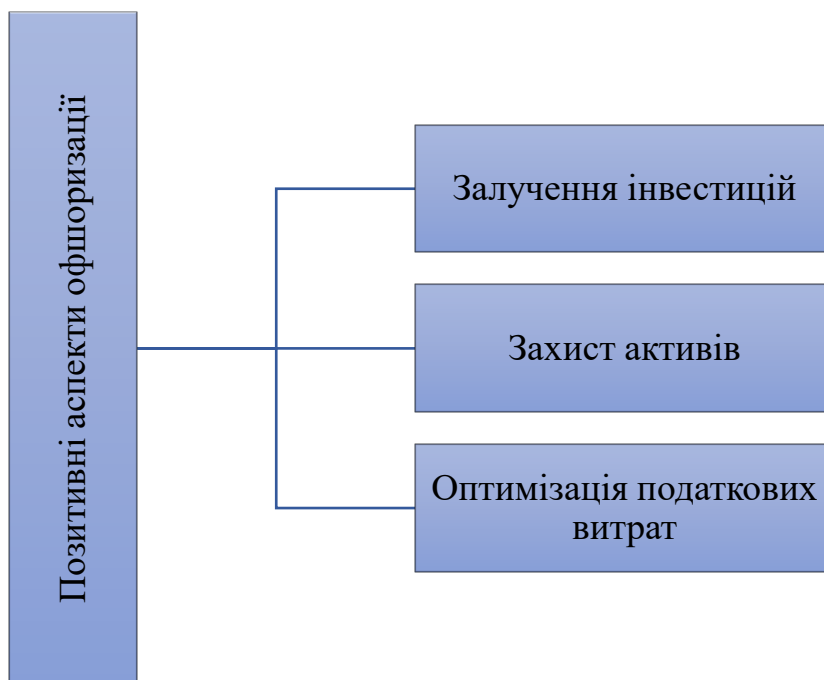

Рисунок 2.3 – Напрямки позитивного впливу офшоризації на глобальну економіку

Розглянемо детальніше зазначені аспекти.

Офшорні зони часто пропонують вигідні умови для інвесторів, що сприяє залученню значних капіталовкладень у місцеві економіки. Наприклад, Кайманові острови є одним з провідних фінансових центрів, де розміщені численні інвестиційні фонди, що забезпечують потік іноземного капіталу. Це сприяє розвитку фінансових ринків та економічного зростання.

Офшорні зони надають можливість ефективного захисту активів від ризиків, пов'язаних з політичною нестабільністю, економічними кризами та юридичними проблемами в країнах походження інвесторів. Наприклад, багаті індивідууми та компанії з країн зі слабкою правовою системою часто використовують офшорні трасти та компанії для захисту своїх активів.

Багато міжнародних корпорацій використовують офшорні структури для оптимізації податкових зобов'язань. Наприклад, великі технологічні компанії, такі як Apple та Google, використовують складні офшорні схеми для мінімізації податкових витрат, що дозволяє їм реінвестувати зекономлені кошти в розвиток бізнесу та інновації.

Надалі розглянемо негативний вплив офшорних структур на глобальну економіку (рис. 2.2).

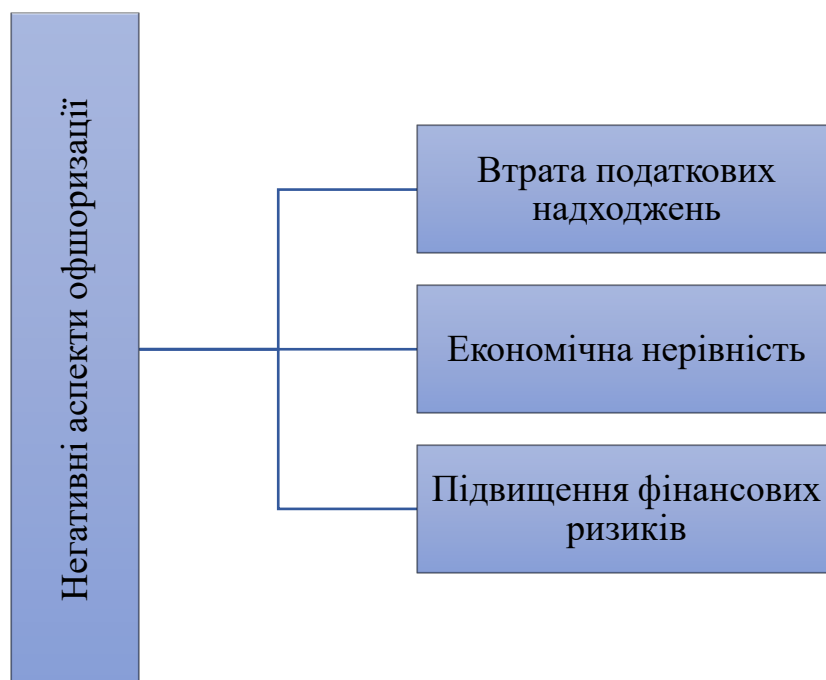

Рисунок 2.4 - Негативний вплив офшоризації на глобальну економіку
Проаналізуємо зазначені чинники.

Офшоризація сприяє значним втратам податкових надходжень для країн, де створюються доходи. Це зменшує можливості урядів фінансувати соціальні програми, інфраструктурні проекти та інші важливі ініціативи. За оцінками Міжнародного валютного фонду (МВФ), щорічні втрати податкових надходжень через офшоризацію складають сотні мільярдів доларів.

Офшоризація може сприяти зростанню економічної нерівності, оскільки великі компанії та багаті індивідууми мають більше можливостей для використання офшорних структур для зменшення податкових зобов'язань, тоді як малі та середні підприємства не можуть дозволити собі такі складні фінансові операції.

Офшорні зони можуть використовуватися для приховування нелегальних фінансових операцій, таких як відмивання грошей, фінансування тероризму та ухилення від сплати податків. Це підвищує фінансові ризики на глобальному рівні та створює загрози для стабільності фінансових систем.

Приклади впливу офшоризації в окремих країнах та регіонах наведено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Приклади впливу офшоризації

Країна/регіон	Прояв офшоризації
Панама	Панама є відомою офшорною зоною, яка забезпечує конфіденційність та вигідні податкові умови для іноземних інвесторів. Скандал з "Панамськими документами" (Panama Papers) у 2016 році виявив масштабне використання офшорних структур для ухилення від сплати податків та приховування активів.
Кайманові острови	Кайманові острови є одним з найбільших центрів управління хедж-фондами у світі. Близько 75% світових хедж-фондів зареєстровані на Кайманових островах завдяки вигідним податковим умовам та розвиненій фінансовій інфраструктурі.
Швейцарія	Швейцарія довгий час була відомою як країна з високим рівнем банківської конфіденційності. Хоча в останні роки Швейцарія здійснила реформи для підвищення прозорості фінансових операцій, вона все ще залишається привабливим місцем для зберігання активів.

Таким чином, політика деофшоризації стала відігравати важливу роль для міжнародного співтовариства останнім часом. Саме деофшоризація сприяє вирішенню серйозних проблем, пов'язаних із функціонуванням офшорних юрисдикцій, основними з яких є наявність недобросовісної податкової конкуренції та сприяння відмиванню грошей та фінансуванню тероризму. Існують різні визначення терміна "деофшоризація".

Аналіз дефініцій даного терміна продемонстрував, що в них опускається інформація про основних акторів, які реалізують політику деофшоризації. У зв'язку з цим у роботі було дано авторське визначення, в рамках якого враховуються всі суб'єкти, що реалізують заходи щодо деофшоризації. Здійснення політики деофшоризації стало невід'ємною частиною діяльності як суверенних держав, і регіональних об'єднань, і навіть міжнародних інститутів.

Політика деофшоризації світової економіки постійно вдосконалюється. За весь час свого існування вона пройшла чотири ключові етапи розвитку, для кожного з яких характерні певні особливості реалізації. Значним тригером, що активізує політику деофшоризації, послужило посилення процесу офшоризації світової економіки.

Отже, офшоризація має як позитивні, так і негативні аспекти впливу на глобальну економіку. З одного боку, вона сприяє залученню інвестицій, захисту активів та оптимізації податкових витрат. З іншого боку, офшоризація призводить до втрат податкових надходжень, зростання економічної нерівності та підвищення фінансових ризиків. У сучасних умовах важливо забезпечити баланс між стимулюванням економічної активності та забезпеченням фінансової прозорості та справедливості.

2.2. Правові аспекти регулювання офшорної діяльності

У міру розвитку офшорного бізнесу паралельно з ним розвивалося також державне регулювання його здійснення. На сьогодні ведеться досить активна політика «деофшоризації» у світі, і можна сказати, що світова громадськість на державному рівні досягла великих результатів.

Створення ФАТФ, а також особливу увагу Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) до проблеми «відмивання» грошей та ухилення від сплати податків офшорними компаніями спонукали багато держав до початку ведення активної політики боротьби з недобросовісною податковою конкуренцією, але найчастіше всі вживані заходи не чинили належного ефекту у зв'язку з внутрішньою інвестиційною обстановкою у низці країн.

Це пояснюється насамперед тим, що великий відсоток підприємців, які використовують офшорні схеми, робить це через неблагополучне середовище ведення оншорного бізнесу всередині країни, тобто через корупцію, рейдерство, політичну нестабільність та високий рівень оподаткування. Боротьба з офшорами має бути орієнтована також і на внутрішню оптимізацію.

Загалом, міжнародне правове регулювання офшорного бізнесу сконцентовано у діяльності двох основних організацій – ОЕСР та ФАТФ. Важливе значення останніми роками набуває діяльність Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (Financial Action Task Force on Money Laundering – FATF).

Організацію ФАТФ було створено 1989 р. на паризькому саміті «Великої сімки». Вона координує свою діяльність із ООН, що останніми роками включилася у боротьбу з «відмиванням» нелегальних грошей. Організація займається аналізом існуючих механізмів дії офшорних зон, схем із виведення нелегального капіталу, розробкою рекомендаційних заходів протидії розвитку офшорного бізнесу та боротьбою з поширенням тероризму (що фінансується здебільшого через офшорні компанії). Членами організації є все більш розвинені та найбільші з країн, що розвиваються (Аргентина, Бразилія, Індія, Китай та Мексика). Ця організація займається розробкою заходів щодо створення у країнах режимів протидії легалізації доходів, отриманих незаконним шляхом.

Рекомендації ФАТФ спрямовані на реалізацію наступних заходів:

- розвиток та вдосконалення національної правової системи;
- зростання значення кредитних та фінансових у процесах боротьби з відмиванням грошей;
- активізація міжнародного співробітництва країн у сфері запобігання «відмиванню» капіталів.

Міжнародні стандарти та угоди

Стандарти Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР)

ОЕСР активно розробляє рекомендації та стандарти для запобігання ухиленню від сплати податків та боротьби з відмиванням грошей. Одним із ключових документів є Базельський пакет заходів проти розмивання бази оподаткування та переміщення прибутку (BEPS). Цей пакет включає рекомендації щодо звітності, прозорості та обміну податковою інформацією між державами.

Фінансова діяча група з боротьби з відмиванням грошей (FATF)

FATF розробляє рекомендації для запобігання відмиванню грошей та фінансуванню тероризму. Вони включають вимоги до фінансових установ щодо належної перевірки клієнтів, зберігання записів та звітування про підозрілі транзакції.

Угоди про уникнення подвійного оподаткування (DTA)

Угоди ДТА укладаються між країнами для уникнення подвійного оподаткування доходів та капіталу. Вони регулюють питання розподілу податкових прав між державами та забезпечують правову визначеність для міжнародних компаній та інвесторів.

Національні законодавства

Регулювання офшорної діяльності у юрисдикціях

Офшорні юрисдикції, такі як Британські Віргінські Острови, Кайманові Острови, Панама, Люксембург та інші, мають свої власні закони та регуляції, які регулюють реєстрацію, діяльність та звітність офшорних компаній. Ці закони зазвичай спрямовані на створення сприятливого бізнес-середовища, зокрема, шляхом зниження податкового навантаження та забезпечення конфіденційності.

Антиофшорні заходи у країнах з високим рівнем оподаткування

Багато країн, зокрема США, Німеччина, Франція та інші, вводять законодавчі заходи для боротьби з ухиленням від сплати податків через офшорні зони. Ці заходи включають посилення вимог до звітності, обміну податковою інформацією та застосування санкцій до компаній, які порушують правила.

Європейський Союз

Європейський Союз активно бореться з офшорною діяльністю, яка сприяє ухиленню від сплати податків. ЄС вводить чорні списки офшорних юрисдикцій, розробляє директиви щодо прозорості та обміну інформацією, а також вимагає від фінансових установ дотримання стандартів належної перевірки клієнтів.

Приклади правового регулювання

Сполучені Штати Америки

У США діє Закон про дотримання податкових зобов'язань щодо іноземних рахунків (FATCA), який вимагає від іноземних фінансових установ надавати інформацію про рахунки американських громадян та резидентів. Порушення цього закону тягне за собою значні штрафи та санкції.

Великобританія

У Великобританії діє Закон про фінансову злочинність, який передбачає жорсткі заходи проти відмивання грошей та ухилення від сплати податків.

Компанії зобов'язані надавати детальні звіти про структуру власності та фінансові операції.

Європейський Союз

Директива ЄС про обов'язкову автоматичну обмін інформацією про фінансові рахунки (DAC6) зобов'язує компанії надавати інформацію про транскордонні угоди, які можуть використовуватися для ухилення від сплати податків. Це сприяє прозорості та запобіганню зловживань у сфері оподаткування.

Правове регулювання офшорної діяльності є важливою складовою глобальної економічної системи, яка спрямована на забезпечення прозорості, справедливості та запобігання незаконним практикам. Міжнародні стандарти та угоди, національні законодавства та регуляції офшорних юрисдикцій створюють комплексну правову базу, яка допомагає збалансувати інтереси бізнесу та держави. Дотримання цих правових норм є необхідним для легальної та етичної офшорної діяльності, що сприяє стабільності та розвитку глобальної економіки.

Серед інших меншою чи більшою мірою впливових та серйозних міжнародних організацій за розглянутим профілем необхідно відзначити такі:

- організація країн-членів ЄС щодо боротьби з комерційною злочинністю (аббр. – CCCU);
- офшорна група з банківського контролю (англ. - Offshore Group of Banking Supervisors);
- Міжнародна організація контролю у сфері обігу цінних паперів (аббр. – IOSC);
- Бернський клуб, куди входять представники правоохоронних органів деяких країн Західної Європи;
- Міжнародне морське бюро, яке займається протидією економічним злочинам у сфері морського транспорту (головним чином, це стосується контрабанди, зокрема валюти);
- Міжнародна асоціація слідчих по боротьбі з підробками кредитних документів (аббр. – IACCY);

- Служба забезпечення безпеки бізнесу (при Міжнародній торговій палаті);
- Міжнародна асоціація професійних офіцерів безпеки банків (IAPSO).

Таким чином, можна відзначити, що до сьогодення сформовано цілий спектр міжнародних організацій, що займаються моніторингом, аналізом дії офшорів, а також протидією порушення податкових законодавств у певних регіонах..

2.3. Стратегії використання офшорних зон у бізнес-діяльності

Для зниження конкуренції офшорним центрам доводиться постійно диверсифікувати свою діяльність та поглиблювати спеціалізацію, надаючи послуги з реєстрації підприємницьких структур, які ведуть діяльність у різних сферах – торговій, банківській, страховій, фінансовій, інвестиційній, судноплавстві та ін.; а також підприємницьким структурам з урахуванням організаційно-правової форми (компанії з обмеженою відповідальністю, партнершипипи) або цивільно-правової форми (холдинги та трасти). Вони суттєво різняться за рівнем державного контролю за порядком інкорпорації та діяльності зареєстрованих нерезидентних компаній.

Зважаючи на те, що в останнє десятиліття зусилля міжнародних економічних організацій спрямовані на підвищення національних стандартів та їх гармонізацію з міжнародними нормами у банківській, страховій, інвестиційній діяльності, а також у сфері протидії відмиванню незаконних доходів, ОФЦ зосередили свою діяльність на таких напрямках:

1. Для створення офшорних компаній, головним чином, міжнародних підприємницьких корпорацій (International Business Companies – IBC), які в ОФЦ як компанії з обмеженою відповідальністю, використовуються для володіння власністю та ведення підприємницької діяльності, випуску акцій чи облігацій, множення капіталу іншими відомими способами. Нерідко резиденти ОФЦ

використовують інститут номінальних директорів та акціонерів для приховування особистостей фактичних власників

2. З метою ліцензування банківської діяльності ТНК створюють офшорний банк ведення операцій на іноземній валюті чи фінансування спільних підприємств там. Дочірню компанію зі 100% власністю зареєстрований в ОФЦ надає як правило агентські послуги та послуги управління фондами, ведення звітності.

3. Для страхової діяльності створюються страхові компанії для управління ризиком та мінімізації оподаткування, для перестрахування певних ризиків, застрахованих материнською фірмою, та зниження обсягу резервування та обсягу статутного капіталу.

4. Особливе місце займають схеми за участю міжнародних корпорацій, зареєстрованих в ОФЦ з метою розміщення цінних паперів, забезпечених активами; для формування портфеля заставних, позик, кредитних карток та ін., з метою збільшення обсягу капіталу за більш низьких податкових ставок, ліберальних правил інкорпорування та діяльності.

5. ОФЦ пропонують свої послуги фізичним особам та малим підприємствам з низькими душовими доходами та нестабільною банківською системою, які прагнуть зберігати активи за кордоном з метою захисту від падіння національних валют, нестійкості національних банків та слабого валютного контролю. Іноді фізичні особи, які стикаються з необмеженою відповідальністю у юрисдикціях реєстрації, прагнуть реструктурувати свою власність через офшорні трасти.

6. Податкове планування можна використовувати як фізичними особами (індивідуальне планування), і юридичними особами (корпоративне податкове планування). У першому випадку переваги преференційного податкового режиму застосовують багаті фізичні особи за допомогою створення офшорних компаній, трастів та деяких інших формувань.

Існують різні схеми податкового планування. Найпростішою є «голландський сендвіч», коли на шляху закордонних доходів, отриманих дочірньою компанією, в країну місцезнаходження материнської компанії реєструється холдингова компанія в одній з європейських країн. Ця країна повинна

мати міждержавну двосторонню угоду з державою дочірньої фірми про уникнення подвійного оподаткування, а також надавати особливі пільги холдинговим структурам..

Ще одна схема - трансфертне ціноутворення в рамках ТНК, які беруть активну участь в ОФЦ для мінімізації податкових платежів.

- Ухилення від сплати податків. Фізичні та юридичні особи використовують законодавство про банківську таємницю та непрозорі корпоративні структури для ухилення від декларування всіх активів та доходів у країні їх отримання.

- Втеча капіталу - ще одна мета розміщення фінансових ресурсів в ОФЦ, коли отримані в результаті нелегальних операцій кошти переводяться в офшори заради максимально можливого збереження банківської таємниці та уникнення адміністративного та кримінального переслідування.

За визначенням ОЕСР, слід розрізняти дев'ять форм офшорної діяльності: (1) страхування, (2) фінанси та лізинг, (3) управління фондами, (4) банківська справа, (5) режим для компаній, які є штаб-квартирами, (6) режим дистриб'юторських центрів, (7) режим сервісних центрів, (8) режим судноплавних компаній, (9) змішані види діяльності.

Слід зазначити й те, що у зв'язку з посиленням боротьби з офшоризацією бізнесу у міжнародному співтоваристві самі офшорні схеми виведення нелегального капіталу ускладнюються. Зазвичай, на етапі розвитку офшорів задіяна велика кількість підконтрольних компаній, подовжуються канали «втечі» капіталу, створюються принципово нові схеми. Це визначає і вартість офшорного бізнесу (через великий обсяг агентських комісій, суми реєстраційних зборів великої кількості фірм, кількості угод, що укладаються).

На даний момент використання офшорних компаній характерно швидше для великих ТНК; Компанії малого бізнесу відмовляються від дорогих зовнішньоекономічних операцій, які проводяться через офшорні зони.

Так, широко використовується схема трансфертного ціноутворення при здійсненні експортно-імпортних операцій, коли офшорна компанія 35 виступає посередником між постачальником і кінцевим покупцем товару або послуги. Для

ефективної дії схеми слід врахувати, що офшорні компанії не повинні виглядати взаємозалежними, і те, що сума товару чи послуги, що ввозиться, не повинна відрізнятися від ринкової ідентичних товарів більш ніж на 20% (це дозволить митним службам нарахувати додаткові антидемпінгові мита).

Неповернення до країни базування валютної виручки від експорту є найпопулярнішою схемою. Незаконні маніпуляції з вартістю, якістю та кількістю стратегічно значущих товарів (переважно сировинних) дозволяють приховувати експортерам до 40% неврахованого товарообігу. Часто можуть використовуватись фіктивні «фірми-одноденки», які служать для разових операцій, після чого закриваються («чорні» фірми) або неодноразових операцій, але накладні на товари з'являються при цьому від інших фіктивних компаній, розташованих в іншому офшорному регіоні («сірі») фірми). Цей спосіб досить дорогий, і тому рідко використовується великими компаніями для цілей відмивання грошей, отриманих в результаті відкатів або корупції, але він є найдієвішим.

Один із варіантів внутрішньофірмового податкового планування, коли товар чи послуга поставляється між різними структурними підрозділами компаній за цінами, відмінними від ринкових. Особливістю є те, що товар чи послуга постачаються "транзитом" через офшорну зону.

Також при експортно-імпортних операціях часто використовуються схеми з махінаціями з собівартістю продукції (за рахунок надходження комплектуючих або сировини від офшорних компаній), реекспортом «високотехнологічного» (згідно з документацією) виробництва, що фактично є малопереробленою сировиною, «карусельні» схеми та інше.

Особлива роль належить операціям з ввезення і вивезення з країни базування цінних паперів (завдяки недосконалій митній перевірці), не схваленому ЦБ. Пізніше акції перепродуються, капітал легалізується та переправляється за вказаними місцями.

Також широкого поширення набули схеми міжнародного лізингу через офшорні банки (лізингові виплати відносяться на собівартість продукції), страхування або перестрахування офшорними компаніями (прибуток у вигляді

страхових премій; компанія-резидент також відносить виплати на собівартість) та використання офшорних трастів у зв'язці (наприклад, Li Stiftung (фонд) – специфічна форма трасту з одним рівнем бенефіціарів), де один траст призначається бенефіціаром іншого офшорного трасту.

2.4. Ризики та виклики пов'язані з офшоризацією

Офшоризація, як будь-яка інша фінансова практика, має деякі ризики та виклики. Розглянемо їх :

1. Податкові Ризики

Податкові ризики офшорної діяльності включають ризики, пов'язані з використанням офшорних юрисдикцій для оптимізації податкових обов'язків. Ось кілька типових податкових ризиків, які можуть виникнути при офшорній діяльності:

Податкове ухилення: Використання офшорних структур для уникнення сплати податків або зменшення податкового тягара може бути сприйняте як незаконне податкове ухилення.

Податкові перевірки та аудити: Компанії, які використовують офшорні структури, можуть привернути увагу податкових органів, що може призвести до податкових перевірок та аудитів.

Зміни в податковому законодавстві: Зміни в податковому законодавстві як у домашній країні, так і в офшорних юрисдикціях можуть вплинути на ефективність офшорної стратегії та призвести до збільшення податкових обов'язків.

Міжнародні податкові договори: Деякі країни можуть мати податкові угоди, які обмежують можливості використання офшорних структур для уникнення податків.

Публічна думка та репутаційні ризики: Використання офшорних структур може бути сприйняте як неетичне або нечесне, що може призвести до погіршення репутації компанії або особи.

Потреба в звітності та декларуванні: Багато країн вимагають, щоб їхні резиденти декларували свою офшорну діяльність та доходи, що виникають від неї. Недотримання цих вимог може мати серйозні правові наслідки.

Загальною практикою є те, що компанії, що займаються офшорною діяльністю, повинні дотримуватися всіх відповідних податкових законів та регуляцій як в домашній країні, так і в країні, де вони ведуть свою офшорну діяльність. Важливо ретельно оцінювати всі податкові ризики та дотримуватися вимог закону, щоб уникнути негативних наслідків.

2. Юридичні Ризики

Юридичні ризики офшорної діяльності стосуються правових проблем та невизначеностей, які можуть виникати при використанні офшорних структур. Ось деякі з основних юридичних ризиків, пов'язаних з офшорною діяльністю:

Правова неоднорідність

Різні юрисдикції: Офшорні зони мають власні правові системи, які можуть значно відрізнятися від правової системи країни, де розташована материнська компанія. Це може ускладнювати розуміння та виконання законодавства.

Правова невизначеність

Нестабільність правового середовища: Деякі офшорні юрисдикції можуть мати нестабільне правове середовище, де закони та регуляції можуть часто змінюватися, що створює ризик правової невизначеності для бізнесу.

Ризик правопорушень

Відмивання грошей: Офшорні зони можуть бути використані для відмивання грошей та інших незаконних фінансових операцій, що створює ризик порушення міжнародних та місцевих законів.

Фінансова махінація: Використання офшорних структур для приховування доходів або активів може призвести до звинувачень у фінансових махінаціях.

Ризики конформності

Вимоги до звітування: Багато країн мають вимоги до звітування про офшорні активи та доходи. Недотримання цих вимог може призвести до серйозних правових наслідків, включаючи штрафи та кримінальну відповідальність.

Регуляторний тиск: Зростаючий міжнародний тиск на прозорість фінансових операцій призводить до посилення регуляцій щодо офшорних компаній. Це включає автоматичний обмін податковою інформацією між країнами.

Юридичні спори

Транскордонні спори: Використання офшорних структур може призвести до транскордонних юридичних спорів, що може ускладнювати судовий процес через різницю в правових системах і юрисдикціях.

Ризики комплаєнсу

Відповідність Законам: Офшорні компанії повинні дотримуватися законів і регуляцій як країни реєстрації, так і країн, де вони ведуть свою діяльність. Недотримання цих вимог може призвести до правових санкцій.

Екстрадиція та міжнародні санкції

Екстрадиція: Деякі країни можуть вимагати екстрадиції осіб, підозрюваних у фінансових злочинах, пов'язаних з офшорною діяльністю.

Міжнародні Санкції: Використання офшорних структур може привести до порушення міжнародних санкцій, що може мати серйозні правові та фінансові наслідки.

Успішне управління юридичними ризиками вимагає глибокого розуміння міжнародного права, регуляцій конкретних офшорних юрисдикцій та активної співпраці з юридичними експертами.

3. Ризики конфіденційності та репутації

Ризики конфіденційності та репутації в офшорній діяльності є критичними аспектами, які можуть мати значний вплив на компанії та фізичних осіб, що використовують офшорні структури. Нижче наведено детальний розгляд цих ризиків:

Ризики конфіденційності

Розкриття інформації

Автоматичний обмін інформацією: Системи автоматичного обміну інформацією, такі як CRS (Common Reporting Standard) та FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act), вимагають від фінансових установ передавати інформацію

про рахунки нерезидентів відповідним податковим органам. Це значно зменшує рівень конфіденційності офшорних рахунків.

Міжнародна співпраця: Зростаюча міжнародна співпраця у боротьбі з ухиленням від сплати податків і відмиванням грошей призводить до більш частого обміну фінансовою інформацією між країнами.

Витоки даних

Кіберзлочинність: Офшорні фінансові установи можуть стати мішенню для хакерів, що може призвести до витоку конфіденційної інформації про клієнтів. Це може включати дані про власників рахунків, фінансові транзакції та інші конфіденційні фінансові відомості.

Недоліки безпеки: Офшорні юрисдикції можуть мати слабкіші вимоги до кібербезпеки, що підвищує ризик несанкціонованого доступу до конфіденційної інформації.

Внутрішні ризики

Недобросовісні співробітники: Витоки інформації можуть також бути пов'язані з діями недобросовісних співробітників фінансових установ або юридичних фірм, які мають доступ до конфіденційних даних.

Ризики репутації

Негативний імідж

Публічний осуд: Використання офшорних структур може викликати негативний резонанс у суспільстві та медіа, особливо якщо компанії або фізичні особи звинувачуються в ухиленні від сплати податків або участі в незаконних фінансових операціях.

Репутаційні втрати: Негативна увага з боку медіа може призвести до втрати довіри клієнтів, інвесторів та партнерів, що може мати серйозні фінансові наслідки для бізнесу.

Юридичні наслідки

Судові розгляди: Участь у судових розглядах або розслідуваннях щодо офшорної діяльності може призвести до значних репутаційних втрат, навіть якщо кінцеві рішення будуть на користь компанії або фізичної особи.

Регуляторні санкції: Накладення санкцій або штрафів з боку регуляторів може негативно вплинути на репутацію компанії та підкреслити її ненадійність у фінансових справах.

Вплив на бізнес

Втрата клієнтів: Негативний імідж може призвести до втрати клієнтів, які не хочуть бути пов'язаними з компаніями, які мають сумнівну репутацію.

Зниження вартості акцій: Публічні компанії можуть зіткнутися зі зниженням вартості своїх акцій через негативні новини про їхню офшорну діяльність.

Соціальна відповідальність

Етичні міркування: Суспільство все більше очікує від компаній відповідальної та етичної поведінки. Використання офшорних структур для ухилення від сплати податків або інших сумнівних практик може суперечити цим очікуванням і призвести до втрати соціальної ліцензії на діяльність.

Ризики конфіденційності та репутації в офшорній діяльності можуть мати серйозні наслідки для компаній та фізичних осіб. Ефективне управління цими ризиками вимагає впровадження надійних заходів безпеки для захисту конфіденційної інформації, дотримання міжнародних стандартів та регуляцій, а також відповідальної і прозорої бізнес-практики. Це допоможе мінімізувати негативні наслідки та зберегти довіру з боку клієнтів, інвесторів та суспільства.

4. Ризики фінансової стабільності

Ризики фінансової стабільності в офшорній діяльності стосуються фінансових проблем і викликів, які можуть вплинути на стабільність та безпеку фінансових операцій компаній, що використовують офшорні юрисдикції. Ось деякі з основних ризиків фінансової стабільності, пов'язаних з офшорною діяльністю:

Фінансова нестабільність офшорних юрисдикцій

Економічна нестабільність: Офшорні юрисдикції можуть бути економічно нестабільними, що може вплинути на фінансові операції та інвестиції компаній. Наприклад, економічні кризи або політична нестабільність можуть призвести до замороження активів або обмеження руху капіталу.

Валютні ризики

Коливання валютних курсів: Ведення бізнесу в офшорних зонах часто пов'язане з використанням різних валют. Коливання валютних курсів може вплинути на прибутковість компаній через ризики конвертації валют.

Обмежений доступ до капіталу

Фінансові ресурси: Деякі офшорні юрисдикції можуть мати обмежений доступ до фінансових ресурсів, таких як банківські послуги або ринки капіталу. Це може ускладнити фінансування операцій та залучення інвестицій.

Ліквідність

Проблеми з ліквідністю: Офшорні банки можуть мати проблеми з ліквідністю, особливо під час економічних криз. Це може призвести до затримок у проведенні фінансових операцій або навіть до втрати доступу до власних коштів.

Ризики несплати

Надійність контрагентів: Працюючи з офшорними контрагентами, компанії можуть стикатися з проблемами надійності та платоспроможності. Це може призвести до ризиків несплати за контрактами або затримок у платежах.

Регуляторні обмеження

Фінансовий Моніторинг: Підвищений фінансовий моніторинг та регуляції можуть створити додаткові обмеження для компаній, що використовують офшорні структури. Це може включати вимоги до звітності та відповідності міжнародним стандартам.

Інституційна надійність

Репутація фінансових інституцій: Офшорні фінансові інституції можуть не мати тієї ж репутації та рівня довіри, що і установи в більш регульованих юрисдикціях. Це може вплинути на здатність компаній вести бізнес ефективно.

Операційні ризики

Технологічні збої: Використання офшорних фінансових систем може супроводжуватися операційними ризиками, такими як технологічні збої або кібератаки, які можуть вплинути на доступність та безпеку фінансових операцій.

Системні ризики

Вплив на глобальну фінансову систему: Значна концентрація фінансових активів в офшорних зонах може створювати системні ризики для глобальної фінансової системи, особливо в разі кризи або значних змін у регуляторному середовищі.

Кредитні ризики

Ризики неплатежів: Кредитні ризики можуть виникнути через відсутність або слабкість правових механізмів для забезпечення виконання кредитних зобов'язань в офшорних юрисдикціях.

Успішне управління фінансовими ризиками в офшорній діяльності вимагає ретельного планування, аналізу та моніторингу економічних і політичних умов в офшорних юрисдикціях, а також активної співпраці з фінансовими експертами та консультантами.

5. Ризики регуляторного співробітництва

Ризики регуляторного співробітництва в офшорній діяльності стосуються викликів, пов'язаних з дотриманням міжнародних і місцевих нормативних вимог та правил. Ці ризики можуть мати значні наслідки для компаній та фізичних осіб, що використовують офшорні структури. Ось детальний опис цих ризиків:

Зміни в міжнародних стандартах

Міжнародні угоди та ініціативи: Організації, такі як Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD) та Група розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), постійно оновлюють міжнародні стандарти щодо податкової прозорості та боротьби з відмиванням грошей. Дотримання цих стандартів може вимагати значних змін у веденні офшорного бізнесу.

Автоматичний обмін інформацією

CRS та FATCA: Багато країн впровадили системи автоматичного обміну інформацією, такі як CRS (Common Reporting Standard) та FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act). Ці системи вимагають від фінансових установ обмінюватися інформацією про іноземні рахунки з податковими органами. Недотримання цих вимог може призвести до серйозних штрафів та юридичних наслідків.

Підвищений регуляторний нагляд

Збільшення уваги з боку регуляторів: Використання офшорних структур привертає підвищену увагу з боку податкових і фінансових регуляторів, які можуть ініціювати детальні перевірки та аудити, що можуть бути тривалими та затратними.

Зміни в національному законодавстві

Національні реформи: Країни постійно вдосконалюють свої податкові системи для боротьби з ухиленням від сплати податків. Це може включати введення нових податкових законів, правил звітності та вимог до прозорості, які можуть вплинути на ефективність офшорних структур.

Взаємодія між регуляторами

Міжнародне співробітництво: Податкові та фінансові регулятори все частіше співпрацюють між собою, обмінюючись інформацією та координуючи свої дії. Це може призвести до більш ефективного виявлення та боротьби з незаконними фінансовими практиками.

Юридичні та адміністративні витрати

Витрати на відповідність: Дотримання міжнародних та місцевих регуляторних вимог може бути затратним, потребуючи значних юридичних та адміністративних ресурсів. Це включає підготовку звітів, аудитів та проведення комплаєнс-процедур.

Репутаційні ризики

Негативний вплив на репутацію: Недотримання регуляторних вимог може призвести до публічного розголосу та негативного впливу на репутацію компанії або фізичної особи. Це може спричинити втрату клієнтів, інвесторів та партнерів.

Ризики санкцій

Можливість санкцій: Недотримання регуляторних вимог може призвести до накладення фінансових санкцій, обмежень на діяльність або навіть заборони на ведення бізнесу в певних юрисдикціях.

Політичні ризики

Політичний тиск: Зміни у політичному кліматі можуть вплинути на регуляторну середу. Наприклад, політичні ініціативи з боротьби з офшоризацією можуть призвести до введення нових обмежень або посилення існуючих вимог.

Ризики регуляторного співробітництва в офшорній діяльності є суттєвими і вимагають від компаній та фізичних осіб постійного моніторингу змін у законодавстві, дотримання міжнародних стандартів і активної співпраці з юридичними та податковими консультантами. Це допомагає знижувати ризики, пов'язані з регуляторними вимогами, і забезпечувати відповідність чинним правилам та нормам.

6. Етичні та соціальні виклики

Офшорна діяльність може створювати низку етичних та соціальних викликів, які впливають як на окремі компанії та фізичних осіб, так і на суспільство в цілому. Ось детальний розгляд цих викликів:

Етичні виклики

Ухилення від сплати податків

Етичне ухилення: Використання офшорних структур для зменшення податкових зобов'язань, хоча і може бути законним, часто розглядається як неетичне. Це вважається несправедливим щодо інших платників податків, які виконують свої обов'язки чесно.

Публічний осуд: Компанії та фізичні особи, що використовують офшорні схеми для ухилення від сплати податків, можуть зазнати публічного осуду та втрати довіри з боку клієнтів, інвесторів та партнерів.

Відмивання грошей та фінансування тероризму

Неетична діяльність: Офшорні зони можуть використовуватися для відмивання грошей або фінансування тероризму, що є серйозним етичним порушенням. Це може включати приховування доходів від незаконної діяльності, корупційних схем або фінансування злочинних організацій.

Прозорість та звітність

Брак прозорості: Використання офшорних компаній для приховування власності та активів може бути сприйняте як відсутність прозорості та

відповідальності. Це ускладнює оцінку справжньої фінансової ситуації компанії або фізичної особи.

Звітність: Невідповідність стандартам звітності може створити проблеми для інвесторів та регуляторів, які намагаються зрозуміти реальні фінансові потоки та ризики.

Соціальні виклики

Нерівність та соціальна справедливість

Соціальна нерівність: Використання офшорних схем для ухилення від сплати податків сприяє збільшенню соціальної нерівності, оскільки знижує податкові надходження до державного бюджету, які могли б бути використані для соціальних програм та розвитку інфраструктури.

Справедливість: Несправедливий податковий тягар лягає на плечі середнього класу та малозабезпечених верств населення, що підриває соціальну справедливість та довіру до податкової системи.

Економічний вплив

Втрати податкових надходжень: Ухилення від сплати податків через офшорні схеми призводить до значних втрат податкових надходжень для урядів, що обмежує можливості держав фінансувати суспільно важливі послуги, такі як охорона здоров'я, освіта та соціальний захист.

Інфраструктура та громадські послуги: Зменшення податкових надходжень через офшорні схеми може негативно вплинути на фінансування та розвиток інфраструктури та громадських послуг, що погіршує якість життя громадян.

Підрив довіри до фінансової системи

Негативний вплив на довіру: Використання офшорних структур може підривати довіру до фінансової системи та сприяти поширенню думки про те, що фінансова система служить лише інтересам найбагатших верств населення.

Ризики для глобальної фінансової стабільності: Масштабне використання офшорних зон може створювати системні ризики для глобальної фінансової стабільності, особливо в умовах економічної кризи або фінансових потрясінь.

Вплив на розвиток країн

Недофінансування розвитку: Офшорні схеми можуть перешкоджати фінансовому розвитку країн, особливо в тих, що розвиваються, оскільки значні кошти виводяться з економіки, зменшуючи можливості для інвестування в інфраструктуру, освіту та охорону здоров'я.

Збільшення залежності: Недостатнє фінансування внутрішніх програм через ухилення від сплати податків змушує країни більше залежати від зовнішніх запозичень та фінансової допомоги.

Етичні та соціальні виклики офшорної діяльності є суттєвими і вимагають комплексного підходу для їх вирішення. Це включає посилення міжнародної співпраці у боротьбі з ухиленням від сплати податків, запровадження більш жорстких регуляторних норм, підвищення прозорості фінансових операцій та забезпечення справедливого податкового навантаження для всіх платників податків.

2.5. Перспективи розвитку офшорних зон в умовах глобалізації

Офшорні зони відіграють важливу роль у світовій економіці, і їх розвиток в умовах глобалізації стикається з численними перспективами та викликами. Нижче розглянуто ключові фактори та можливі напрямки розвитку офшорних зон у глобалізованому світі.

1. Підвищення стандартів прозорості та звітності

Автоматичний обмін інформацією

CRS та FATCA: Багато офшорних зон приймають стандарти автоматичного обміну податковою інформацією, такі як CRS (Common Reporting Standard) та FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act). Це сприяє підвищенню прозорості фінансових операцій і зменшенню можливостей для ухилення від сплати податків.

Міжнародне співробітництво

Посилення співпраці: Офшорні зони будуть змушені тісніше співпрацювати з міжнародними організаціями, такими як ОЕСР, для дотримання міжнародних стандартів та регуляцій.

2. Інновації у фінансових послугах

Фінансові технології (FinTech)

Впровадження FinTech: Офшорні зони можуть стати центрами для впровадження нових фінансових технологій, таких як блокчейн, криптовалюти та інші інновації, що сприяють підвищенню ефективності та прозорості фінансових операцій.

Диверсифікація послуг

Розширення спектру послуг: Офшорні зони можуть розширювати спектр своїх послуг, включаючи пропозиції з управління активами, інвестиційні фонди, страхування та інші фінансові продукти.

3. Регуляторні зміни та адаптація

Відповідність міжнародним стандартам

Посилення регуляцій: Офшорні зони будуть змушені адаптувати свої регуляторні рамки відповідно до міжнародних стандартів, щоб зберегти свою привабливість для інвесторів і бізнесу.

Поліпшення управління

Корпоративне управління: Впровадження більш суворих правил корпоративного управління та дотримання принципів доброчесності може допомогти офшорним зонам поліпшити свій імідж та привабливість.

4. Економічні та політичні фактори

Вплив глобальних економічних тенденцій

Економічні цикли: Глобальні економічні умови, такі як економічні рецесії або зростання, впливатимуть на попит на офшорні послуги та структури.

Політичний тиск

Міжнародний тиск: Політичний тиск з боку великих економік, таких як США та ЄС, може змусити офшорні зони прийняти жорсткіші правила щодо прозорості та податкової звітності.

5. Зміна ролі офшорних зон

Відмова від традиційних моделей

Переосмислення ролі: Офшорні зони можуть відмовитися від традиційних моделей, орієнтованих виключно на податкові переваги, і зосередитися на створенні більш сприятливого бізнес-середовища з високим рівнем обслуговування та інновацій.

Розвиток спеціальних економічних зон

Спеціалізовані зони: Розвиток спеціальних економічних зон з певними галузевими фокусами, такими як технології, медицина або екологічні інновації, може стати новим напрямком для офшорних юрисдикцій.

6. Вплив технологічних змін

Діджиталізація послуг

Цифрова трансформація: Офшорні зони можуть впроваджувати цифрові платформи для надання послуг, що спрощує доступ до фінансових і юридичних послуг та підвищує їхню ефективність.

Кібербезпека

Підвищення кібербезпеки: Інвестиції у кібербезпеку стають ключовими для захисту конфіденційної інформації та підтримки довіри клієнтів.

Перспективи розвитку офшорних зон в умовах глобалізації значною мірою залежать від їх здатності адаптуватися до змін у міжнародному регулюванні, впроваджувати новітні технології та підвищувати стандарти прозорості та відповідальності. Офшорні зони, які зможуть пристосуватися до нових вимог і викликів, зможуть зберегти свою привабливість і продовжити грати важливу роль у глобальній економіці.

До переліку перспектив розвитку офшорних зон в умовах глобалізації можна додати кілька додаткових аспектів, які підкреслюють важливі тенденції та виклики, що можуть вплинути на майбутнє офшорних юрисдикцій:

7. Соціальна відповідальність та сталий розвиток

Екологічні ініціативи

Зелені фінанси: Офшорні зони можуть стати центрами для "зелених" фінансових продуктів, таких як екологічні облігації та інвестиційні фонди, що підтримують сталий розвиток.

Екологічні стандарти: Запровадження екологічних стандартів та ініціатив для зниження вуглецевого сліду і сприяння сталому розвитку може підвищити привабливість офшорних зон для екологічно свідомих інвесторів.

Соціальна відповідальність бізнесу (CSR)

Інвестиції в місцеві громади: Розвиток програм корпоративної соціальної відповідальності, що підтримують місцеві громади, освіту та охорону здоров'я, може покращити репутацію офшорних зон.

8. Підвищення кваліфікації та освіта

Освітні програми

Фінансова грамотність: Запровадження освітніх програм для підвищення фінансової грамотності серед клієнтів та співробітників може сприяти більш етичному та ефективному використанню офшорних структур.

Професійний розвиток: Інвестування в професійний розвиток та навчання персоналу може підвищити якість послуг, що надаються офшорними зонами.

9. Демографічні та культурні зміни

Врахування культурних особливостей

Культурна адаптація: Розуміння та врахування культурних особливостей клієнтів з різних країн може покращити обслуговування та підвищити лояльність клієнтів.

Демографічні тренди

Адаптація до демографічних змін: Офшорні зони можуть адаптувати свої послуги до демографічних змін, таких як старіння населення або збільшення мобільності працівників.

10. Спеціалізація та нішева стратегія

Розвиток спеціалізованих офшорних зон

Нішеві ринки: Зосередження на специфічних ринках або галузях, таких як технології, біотехнології або творча економіка, може створити конкурентні переваги для окремих офшорних юрисдикцій.

11. Поліпшення інфраструктури

Технологічна інфраструктура

Інвестиції в інфраструктуру: Покращення інфраструктури, включаючи телекомунікаційні мережі та ІТ-системи, може підвищити ефективність роботи офшорних зон та привабливість для клієнтів.

12. Підтримка малого та середнього бізнесу

Інструменти для малого та середнього бізнесу (МСП)

Спрощення процесів: Створення спеціальних умов та інструментів для підтримки малого та середнього бізнесу, таких як спрощені процеси реєстрації компаній та доступ до фінансування, може залучити більше підприємців до офшорних зон.

13. Міжнародні угоди та партнерства

Створення стратегічних альянсів

Партнерства з іншими юрисдикціями: Офшорні зони можуть укладати стратегічні партнерства та угоди з іншими країнами та юрисдикціями для зміцнення своїх позицій на глобальному ринку.

14. Боротьба з незаконною діяльністю

Підвищення стандартів безпеки

Запобігання відмиванню грошей: Впровадження жорстких заходів проти відмивання грошей (AML) та фінансування тероризму (CFT) може зміцнити довіру до офшорних зон та запобігти незаконній діяльності.

Додавання цих аспектів до переліку перспектив розвитку офшорних зон допоможе більш всебічно зрозуміти їхні можливості та виклики в умовах глобалізації, а також сприятиме розробці стратегій для збереження їхньої конкурентоспроможності та сталого розвитку.

Ось як ці перспективи можна застосувати на практиці з конкретними прикладами до кожного пункту:

1. Підвищення стандартів прозорості та звітності

Автоматичний обмін інформацією

Приклад: Кайманові острови активно впровадили CRS, обмінюючись фінансовою інформацією з більш ніж 100 юрисдикціями, що допомогло їм зберегти статус привабливого фінансового центру.

Міжнародне співробітництво

Приклад: Бермуди співпрацюють з ОЕСР, дотримуючись принципів BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), що підвищує їхню репутацію серед міжнародних інвесторів.

2. Інновації у фінансових послугах

Фінансові технології (FinTech)

Приклад: Естонія створила програму "е-Резидентство", що дозволяє іноземцям відкривати компанії онлайн, управляти ними та отримувати доступ до європейських ринків, використовуючи лише цифрові технології.

Диверсифікація послуг

Приклад: Люксембург розширив спектр фінансових послуг, включаючи створення інвестиційних фондів, управління активами та страхові продукти, залучаючи різноманітних клієнтів зі всього світу.

3. Регуляторні зміни та адаптація

Відповідність міжнародним стандартам

Приклад: Сінгапур прийняв суворі фінансові регуляції, які відповідають міжнародним стандартам FATF (Financial Action Task Force), що робить його одним із найпривабливіших фінансових центрів.

Поліпшення управління

Приклад: Швейцарія запровадила суворі правила корпоративного управління, що підвищує довіру інвесторів та знижує ризики корупції та шахрайства.

4. Економічні та політичні фактори

Вплив глобальних економічних тенденцій

Приклад: Ірландія адаптувала свою податкову політику, щоб залишитися привабливою для великих міжнародних корпорацій, таких як Google та Apple, навіть в умовах економічних криз.

Політичний тиск

Приклад: Кіпр провів реформу своєї податкової системи, щоб відповідати вимогам ЄС та уникнути "чорного списку" офшорних зон.

5. Зміна ролі офшорних зон

Відмова від традиційних моделей

Приклад: Гонконг зосереджується на розвитку свого фінансового сектору як міжнародного фінансового центру, зокрема в галузі FinTech, а не лише як податковий притулок.

Розвиток спеціальних економічних зон

Приклад: ОАЕ створили спеціальні економічні зони, такі як Dubai International Financial Centre (DIFC), які пропонують спеціальні податкові умови та високоякісну інфраструктуру для фінансових компаній.

6. Вплив технологічних змін

Діджиталізація послуг

Приклад: Багами запровадили цифрову валюту Sand Dollar, що дозволяє місцевим жителям та бізнесу проводити фінансові операції більш ефективно та прозоро.

Кібербезпека

Приклад: Британські Віргінські Острови інвестували в кібербезпеку та створили спеціальні підрозділи для захисту фінансової інформації своїх клієнтів.

7. Соціальна відповідальність та сталий розвиток

Екологічні ініціативи

Приклад: Джерсі запровадила зелений інвестиційний фонд, що підтримує екологічні проекти та залучає інвесторів, які прагнуть вкладати у сталий розвиток.

Соціальна відповідальність бізнесу (CSR)

Приклад: Бермуди розробили програми корпоративної соціальної відповідальності, що включають підтримку місцевих шкіл та медичних закладів, підвищуючи свою соціальну репутацію.

8. Підвищення кваліфікації та освіта

Освітні програми

Приклад: Мальта створила програми для підвищення фінансової грамотності серед населення та бізнесу, що сприяє більш відповідальному використанню офшорних структур.

Професійний розвиток

Приклад: Сінгапур інвестує в професійний розвиток співробітників фінансового сектору через програми підвищення кваліфікації та міжнародні сертифікації.

9. Демографічні та культурні зміни

Врахування культурних особливостей

Приклад: Дубай адаптував свої послуги для інвесторів з різних країн, зважаючи на культурні особливості та потреби різних етнічних груп.

Демографічні тренди

Приклад: Кайманові острови розробили стратегії залучення молодих підприємців та стартапів, створюючи спеціальні умови для молодого бізнесу.

10. Спеціалізація та нішева стратегія

Розвиток спеціалізованих офшорних зон

Приклад: Лабуан (Малайзія) спеціалізується на ісламських фінансах, пропонуючи унікальні продукти та послуги для мусульманських інвесторів.

11. Поліпшення інфраструктури

Технологічна інфраструктура

Приклад: Люксембург активно інвестує в розвиток ІТ-інфраструктури, створюючи центри обробки даних та покращуючи цифрові платформи для фінансових послуг.

12. Підтримка малого та середнього бізнесу

Інструменти для малого та середнього бізнесу (МСП)

Приклад: Естонія пропонує програми для спрощення процесів реєстрації та управління бізнесом, що залучає стартапи та МСП з усього світу.

13. Міжнародні угоди та партнерства

Створення стратегічних альянсів

Приклад: ОАЕ уклали угоди про уникнення подвійного оподаткування з багатьма країнами, що робить їх більш привабливими для міжнародних інвесторів.

14. Боротьба з незаконною діяльністю

Підвищення стандартів безпеки

Приклад: Швейцарія ввела жорсткі заходи проти відмивання грошей та фінансування тероризму, що зміцнює її репутацію як надійного фінансового центру.

Застосування цих перспектив на практиці допоможе офшорним зонам адаптуватися до вимог сучасного глобалізованого світу та зберегти свою конкурентоспроможність.

Розвиток офшорних зон умовах глобалізації може мати численні вигоди для інвесторів, підприємців та суспільства в цілому:

Для Інвесторів:

Диверсифікація портфеля: Інвестори можуть розширити свій портфель, вкладаючи в різні регіони та галузі, що зменшує ризики та забезпечує стабільність.

Підвищення прибутковості: Відсутність або зменшення податкових ставок у офшорних зонах дозволяє інвесторам збільшувати свої прибутки.

Конфіденційність: Деякі офшорні зони гарантують конфіденційність інформації про клієнтів, що приваблює інвесторів, які цінують приватність.

Для Підприємців:

Податкові переваги: Зменшення податкового тягара дозволяє підприємствам ефективніше використовувати свої ресурси та збільшувати прибуток.

Гнучкість у структурах власності та управління: Офшорні зони пропонують широкий спектр юридичних структур та умов для власності та управління бізнесом.

Доступ до міжнародних ринків: При належному використанні офшорних структур, підприємства можуть отримати доступ до міжнародних ринків та клієнтів.

Для Суспільства в Цілому:

Економічний розвиток: Розвиток офшорних зон створює нові робочі місця та сприяє росту економіки в регіонах, де вони розташовані.

Залучення інвестицій: Привабливі податкові умови та бізнес-середовище привертають інвестиції з інших країн, що сприяє розвитку інфраструктури та соціальних програм.

Технологічний прогрес: Офшорні зони можуть бути центрами інновацій та розвитку нових технологій, що сприяє загальному технологічному прогресу.

Соціальна відповідальність: Розвиток офшорних зон може сприяти впровадженню соціальних програм та підтримці місцевих громад.

Отже, розвиток офшорних зон може мати позитивний вплив на всіх учасників економічного процесу, забезпечуючи економічний зріст, стимулюючи інновації та сприяючи соціальному розвитку. Інвестори, підприємці та суспільство в цілому можуть здобути численні переваги завдяки цьому явищу.

Для інвесторів, розвиток офшорних зон відкриває можливості для диверсифікації портфеля та підвищення прибутковості. Податкові переваги та конфіденційність інформації також привертають інвесторів, сприяючи залученню капіталу в ці регіони.

Для підприємців, офшорні зони надають можливості для оптимізації податкового тягаря, гнучкості в управлінні та структурах власності, а також доступу до міжнародних ринків. Це сприяє розвитку бізнесу та стимулює інновації.

Для суспільства в цілому, розвиток офшорних зон сприяє економічному зростанню, залученню інвестицій, технологічному прогресу та соціальній відповідальності. Він створює нові робочі місця, підвищує рівень життя та сприяє розвитку інфраструктури.

У цілому, розвиток офшорних зон в умовах глобалізації має потенціал стати ключовим фактором для стабільного та сталого економічного розвитку, сприяючи процвітанню як для бізнесу, так і для суспільства. Однак необхідно також враховувати відповідність законодавства, етичні стандарти та соціальні аспекти, щоб максимізувати користь від цього процесу для всіх сторін.

ВИСНОВКИ

Розвиток глобалізації та інформаційних технологій сприяв тому, що офшорні зони стали активно використовуватися різними учасниками міжнародних економічних відносин. Через існування низки ознак, характерних для офшорних зон, їх використання стало вигідним для фізичних та юридичних осіб.

Визначення дефініції «офшор» інтерпретується залежно від авторів по-різному. У межах історичного розвитку офшорам стали властиві певні, характерні саме їм ознаки, які дозволяють відносити ті чи юрисдикції до офшорним. Основними ознаками офшорів є забезпечення можливості для нерезидентів знизити податкові та інші платежі, зберегти конфіденційність та отримати оптимальне середовище для ведення бізнесу.

На глобальному фінансовому ринку офшорними зонами є не лише офшорні юрисдикції, а й усі світові фінансові центри, оскільки offshore – «поза берегом». В рамках світових фінансових центрів сформувалися глобальні фінансові центри – системоутворюючі глобальні офшори, які встановлюють стандарти та норми для учасників фінансової системи, тобто для інших офшорних фінансових центрів. Оншорно-офшорні центри відрізняються від офшорних своїми інституційними та фінансовими зв'язками з економікою країн базування, а від ДФЦ – тим, що служать інстанціями обслуговування глобальних центрів і зазнають регулюючого впливу з їхнього боку. Мета їх створення – структурний розвиток держави.

У сучасних реаліях роль офшорних зон важко переоцінити. Вони стали найважливішими перерозподільними центрами капіталів, а також невід'ємною складовою у рамках реалізації транснаціонального бізнесу. При цьому функціонування офшорних зон несе не лише позитивні, а й негативні наслідки як для всієї світової економіки в цілому, так і для окремих зацікавлених сторін зокрема.

Негативний ефект функціонування офшорних зон: розвиток недобросовісної податкової конкуренції та недостатність поповнення бюджетів країн через ухилення від оподаткування, сприяння злочинності та процвітання

тіньової економіки, неконтрольоване вивезення капіталу та збільшення нерівності сприяло початку реалізації політики деофшоризації.

На початку 21 століття діяльність офшорних фінансових центрів як інституційної форми офшорного бізнесу стала об'єктом уваги таких міжнародних організацій як ФАТФ, МВФ, ОЕСР, ООН, ЄС та ін., які визнали двояку роль ОФЦ у глобальній економіці, яка полягає у наступному:

По-перше, офшорні фінансові центри є потужним механізмом перерозподілу у сфері міжнародного руху фінансового капіталу. Позитивні темпи зростання світової економіки надають стимулюючий вплив на офшорний капітал. За допомогою ОФЦ та податкових гаваней офшорний капітал істотно впливає на всі країни світу за рахунок «глобального зв'язку» між фінансовими ринками всіх країн.

По-друге, офшорний капітал впливає на рівень корпоративного оподаткування у розвинених країнах; збільшує дохід ТНК і, отже, стимулює процес реінвестування та циклічного руху офшорного капіталу при розширенні мережі філій ТНК; забезпечує високий рівень життя у країнах, що встановили офшорну юрисдикцію; стимулює розвиток ринку фінансових послуг.

По-третє, особливість офшорного капіталу полягає в тому, що при його перерозподілі відбувається його примноження, і, отже, відбувається зростання його фінансових оборотів, що призводить до занепокоєння світової спільноти з приводу його стабільності, легальності та належності.

Незважаючи на таку важливу роль ОФЦ для світової економіки міжнародні організації вважають за необхідне постійне вдосконалення їх діяльності за такими параметрами, як «чистота» та прибутковість офшорних операцій, фінансові гарантії, політична стабільність тощо.

В будь-якому разі, кількість компаній, які так чи інакше користуються безподатковими режимами, стабільно зростає. Найбільший приріст спостерігається в тих офшорних юрисдикціях, які швидше пристосувалися до нових умов, стали більш прозорими і виявляють готовність приймати участь в обміні інформацією з

державними органами інших країн. В кінцевому рахунку вони стимулюють економічне зростання і розвиток конкуренції, слугують невід'ємним атрибутом глобалізації світової економіки. Та в осяжній перспективі офшорний бізнес збереже свій вагомий вплив на розвиток глобальної економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баймуратов М. О., Зоріна О. І. Офшорні зони у сучасному всесвіті: питання теорії та практики. Одеса: Фенікс, 2017. 174 с
2. Волкова Ю. А. Розвиток офшорних центрів у системі міжнародного бізнесу. Формування ринкових відносин в Україні. 2018. № 1. С. 43-48.
3. Гобела В. В. Офшоризація економіки в конструкті економічної безпеки держави. Scientific Horizons. 2020. Випуск 23, № 20. С. 109–120.
4. Дементьєва О. Практика та механізми застосування офшорних зон для оптимізації оподаткування ТНК/ О. Дементьєва // Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи: VIII Міжнародна науково-практична конференція, м. Одеса, 23-24 вересня 2022 р.: тези доп. – Одеса, 2022. – С. 69-72 .
5. Луцишин З.О., Мехтієв Є.О. Офшорні фінансові центри у глобальному русі капіталів // Міжнародна економічна політика. – 2017. – 2 (27). – с. 62—94. 44 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://iepjournals.com/journals/27/2018_3_Lutsyshyn_Mekhtiiev.pdf
6. Москаленко, Н. В. Проблеми, зумовлені функціонуванням офшорних юрисдикцій, та шляхи їх розв'язання [Текст] / Москаленко Н. В. // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 10. – С. 117-121.
7. Офшорні зони: види та особливості // Газета Вікна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vikna.if.ua/cikavo/68688/view>
8. Пешко А.В. Офшорний бізнес як складова світової економіки / А.В. Пешко // Економіка та підприємництво – 2016. – № 3. – С. 233–236
9. Схеми та перспективи виводу капіталів до офшорних зон. [Електронний ресурс] // Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. – 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ufin.com.ua/>.
10. Шереметинська О.В. Вплив офшорних зон на економіку України / О.В. Шереметинська // Економічний простір. – 2016. – № 105. – С. 58-66.

11. Alstadsæter, A. Tax Evasion and Inequality / A. Alstadsæter, N. Johannesen, G. Zucman // NBER. 2018. – URL: <https://gabriel-zucman.eu/files/AJZ2017.pdf>
12. Azam, R. Ruling the World: Generating International Tax Norms in the Era of Globalization and BEPS / R. Azam // Suffolk University Law Review. – 2017. – № 4. Volume 50. – P. 517-586
13. Anuforo, P.U. Deteminants of Tax Haven: Overview of Past Studies / P.U. Anuforo, M.I. Mohamed, I.S. Najeemdeen [and etc.] // Journal of Accounting 196 and Finance in Emerging Economies. – 2018. – № 2. Volume 4. – P. 151-158. – DOI <https://doi.org/10.26710/jafee.v4i2.530>
14. Barake, M. Collecting the Tax Deficit of Multinational Companies: Simulations for the European / M. Barake, P.E. Chouc, T. Neef [and etc.] // EU Tax Observatory. – 2021. – 57 p. URL: https://www.taxobservatory.eu/wpcontent/uploads/2021/06/TaxObservatory_Report_Tax_Deficit_June2021.pdf
15. Maftai, L. An Overview of the European Tax Havens / L. Maftai // CES Working Paper. – 2013. – № 1. Volume. 5. – P. 41-50.
16. Kobbi-Fakhfakh, S. The Interplay Between Tax Havens, Geographic Disclosures and Corporate Tax Avoidance: Evidence from European Union / S. Kobbi-Fakhfakh // Accounting, Economics, and Law: A Convivium. – 2021. – DOI <https://doi.org/10.1515/acl-2021-0008>
17. Palan, R. History of tax havens // History & Policy. 2009. – URL: <https://www.historyandpolicy.org/policypapers/papers/history-of-tax-havens>
18. Palan, R. Tax Havens: How Globalization Really Works / R. Palan, R. Murphy, C. Chavagneux. – Ithaca, NY: Cornell University Press, 2013. – 280 p. – ISBN 978-0-801-46856-8.
19. Rawlings, G. Regulatory theory : foundations and applications (Chapter 45 «Shifting profits and hidden accounts: Regulating tax havens») : book / G. Rawlings ; edited by P. Drahos. – ANU Press, 2017. – P. 653-674. – 820 p.

20. Towards Global Tax Co-operation. Report to the 2000 ministerial council meeting and recommendations by the committee on fiscal affairs // OECD. URL: <https://www.oecd.org/ctp/harmful/2090192.pdf>
21. 2022 Global Forum annual report // OECD. 2022. – URL: <https://www.oecd.org/tax/transparency/documents/global-forumannual-report-2022.pdf>
22. Financial Secrecy Index 2022 // Tax Justice Network. 2022. – URL: <https://fsi.taxjustice.net/>
23. Corporate Tax Haven Index - 2021 Results // Tax Justice Network. 2021. – URL: <https://cthi.taxjustice.net/en/>
24. Overall ranking and data tables // PWC. 2020. – URL: <https://www.pwc.com/gx/en/services/tax/publications/payingtaxes-2020/overall-ranking-and-data-tables.html>
25. Torslov, T. The Missing Profits of Nations / T. Torslov, L. Wier, G. Zucman // The Review of Economic Studies. – 2022. – P. 1-36. – DOI <https://doi.org/10.1093/restud/rdac049>.
26. Wier, L. Global Profit Shifting, 1975–2019 / L. Wier, G. Zucman // WIDER Working Paper. – 2022. – № 121. – P. 14. – ISSN 1798-7237.
27. Torslov, T. The Missing Profits of Nations / T. Torslov, L. Wier, G. Zucman // The Review of Economic Studies. – 2022. – P. 1-36. – DOI <https://doi.org/10.1093/restud/rdac049>.
28. The State of Tax Justice 2020: Tax justice in the time of COVID-19 // Tax Justice Network. 2020. – URL: https://taxjustice.net/wpcontent/uploads/2020/11/The_State_of_Tax_Justice_2020_ENGLISH.pdf
29. World Investment Report 2022: International Tax Reforms and Sustainable Investment. – Geneva : United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), 2022. – 243 p
30. Google shifted \$23 billion to tax haven Bermuda in 2017: filing // Reuters. 2019. – URL: <https://www.reuters.com/article/us-google-taxes-netherlands-idUSKCN1OX1G9>

31. Digital Economy Report 2021. Cross-border Data Flows and Development: For Whom the Data Flow // UNCTAD. 2021. – 213 p. – URL: https://unctad.org/system/files/officialdocument/der2021_en.pdf
32. The Silicon Six and their \$100 billion global tax gap // Fair Tax Foundation. 2021. – URL: <https://fairtaxmark.net/silicon-six-end-the-decade-with-100-billion-tax-shortfall/>
33. BEPS 2.0: What the OECD BEPS Process has achieved and what real reform should look like // ICRICT. 2019. – URL: <https://www.icrict.com/icrict-documents/the-fight-against-tax-avoidance>
34. The State of Tax Justice 2021 // Tax Justice Network. 2021. – URL: https://taxjustice.net/wpcontent/uploads/2021/11/State_of_Tax_Justice_Report_2021_ENGLISH.pdf
35. Alstadsæter, A. Who owns the wealth in tax havens? Macro evidence and implications for global inequality / A. Alstadsæter, N. Johannesen, G. Zucman // NBER Working Paper. – 2017. – № 23805. – P. 34
36. World Competitiveness Ranking 2021 // IMD. URL: <https://www.imd.org/centers/world-competitivenesscenter/rankings/world-competitiveness/> (дата обращения: 14.05.2022).
37. World Inequality Database // WID.world. URL: https://wid.world/world/#shweal_p90p100_z/US;FR;CN;RU/last/eu/k/p/yearly/s/false/39.0830000000000006/100/curve/false/country (дата обращения 01.06.2022).
38. World Investment Report 2019: Special Economic Zones. – Geneva : United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), 2019. – 221 p. – ISBN 978-92-1-112949-6.
39. World Investment Report 2021: Investing in Sustainable Recovery. – Geneva : United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), 2022. – 257 p. – ISBN 978-92-1-113017-1.
40. World Investment Report 2022: International Tax Reforms and Sustainable Investment. – Geneva : United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), 2022. – 243 p. – ISBN 978-92-1-113049-2.

41. Year-on-year domestic and cross-border e-commerce market growth rate in Russia from 2011 to 2022 // Statista. 2022. – URL: <https://www.statista.com/statistics/1073320/russian-e-commerce-foreignand-domestic-market-volume-growth/>

42. Yearwood, R.F. The European Union's Economic Substance Rules in Commonwealth Caribbean Jurisdictions: What Is the Purpose? / R.F. Yearwood, A.D. Nicholls // Bulletin for International Taxation. – 2020. – № 9. Volume 74. – P. 516-523. – DOI отсу́тствует. – ISSN 1819-5490.

43. Zucman, G. Global Wealth Inequality / G. Zucman // Annual Review of Economics. – 2019. – № 1. Volume 11. – P. 109-138. – DOI <https://doi.org/10.1146/annurev-economics-080218-025852>

КОРОТКИЙ ЗВІТ ПОДІБНОСТІ

Ім'я користувача:
Міжнародної економіки Москалюк Наталія

ID перевірки:
1016309098

Дата перевірки:
02.06.2024 00:17:20 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
02.06.2024 00:31:27 EEST

ID користувача:
100005722

Назва документа: КБР_Волощук К.Р_Офшоризація глобальної бізнес-діяльності

Кількість сторінок: 64 Кількість слів: 13485 Кількість символів: 107889 Розмір файлу: 1.16 MB ID файлу: 1016105549

16% Схожість

Найбільша схожість: 3.21% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1005731835)

4.62% Джерела з Інтернету 261

Сторінка 66

15.4% Джерела з Бібліотеки 389

Сторінка 68

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи 1